

Algimantas Lyva

DANGUS BE ŽVAIGŽDŽIŲ

Paralelinė proza

Deja, išliko nedaug žinių apie Dravenio keliones ir nuotykius. Gal šioje knygelėje dėmesingas skaitytojas sužinos šį tą daugiau apie jo nutrūktgalviškas keliones į keistus, dar neatrastus pasaulius.

PRATARMĖ

*išderinti lyg seni rojaliai
paklustame kiaurai laiko tėkmei
jau neveža suvažinėti horizontai
neįkvepia stogų aplamdyti debesys
išgąsdinti asfalto duobių
žavimės lygiu stalo paviršiumi
svajojame apie varlės šuolį į mėnulį
atogrąžose ieškome poliarinės išminties
per pusę perlaužę žodį
(lyg karališkieji pingvinai)*

*prabylame arktiniu slengu
nepajudėję iš vietos
užgesime tarsi seni gatvių žibintai
miesto gatvėms pakaks vitrinų šviesos*

PIRMA DALIS

Suderinęs gitarą Dravenis prarado norą skambinti – tegul pailsi stygos metalo ir balso, nereikia užstalės dainų. Jau artėja švari garso banga, virpa lango stiklas. Kai vėjas pabeldė į balkono duris, Dravenis išvydo skrendantį slibiną. Tai ženklas. Nutilo išsigandę stogai, sustingo sienos. Džiugiai sunerimęs Dravenis išėjo į lauką.

Šalia pasvirusios tvoros neapribotas uždelstų valandų Dravenis nutolo nuo miesto tuštybių ir be jokios magijos džiaugėsi skrendančiomis gervėmis, nebetroško sugrįžti prie jaunystės griuvėsių, jie ištirpo rūke, palikę daug vietos vieškeliams ir žvyro karjerams.

*

Kad nepaskėtų lietus, skysti debesys užglaistė asfalto duobes ir ankstyvas vakaras žibintams dovanojo tamsą. Dravenis pastebėjo metalinį kioską ir šalia slampinėjantį katiną. Čia

atrandama priemiesčio galia su varnomis gerti balų vandenį, šnekėti apie varles, nesudrumstą žolės ramybę, žvaigždes.

Prislinkęs arčiau Dravenis nusipirko skardinę ir skanaudamas alų stebėjo, kaip kartodami stogų žingsnius nejuda mediniai namai ir aplenkdami aukštus kaminus slenka debesys.

*

Kai lydavo ir stogai ilgomis čerpėmis užklodavo namus, sužavėtas pilka balų spalva Dravenis pamiršdavo ežerus ir prisimindavo slides. Nesulaukęs žiemos jis žvilgsniu nudažydavo žolę baltai ir išgėręs skardinę alaus atsiremdavo į iš senų lentų sukaltą tvorą. Į nugarą pūtė kiauras vėjas, linko kojos, sviro rankos. Atsigėręs alaus Dravenis tikėjosi pabusti kitoje erdvėje ir bendrauti su fantastiškais būtybėmis.

*

Subrandintas vyno statinėse, apsunkęs nuo klevo drožlių Dravenis mojuodavo signalinėmis vėliavėlėmis, kad mėnulio jūrose nepaklystų lunatikai ir saugiai grįžtų į minkštas lovas. Pakaks dirvonų sapnams besiskverbiantiems pro delnų odą. Išbridęs iš atminties avietynų Dravenis stebėjo, kaip į žvaigždes krinta alkanos uogos.

*

Sugrižęs namo stalo stalčiuje Dravenis atrado pašto ženklų albumą, metalinę ledinukų dėžutę: ten slėpėsi senos monetos, ženkliukai. Ryškia vaiduokliška šviesa nušvito prisiminimų

ekranas ir Dravenis išvydo siurrealistinį filmuką, kaip turgelyje perka vinilo plokšteles ir sandėliuke skambina šešiastyge gitara.

Permainų vėjas jau pūtė į visas puses ir suko laikrodžio rodykles į priešingas kryptis. Tuoju neliks nei valandų, nei minučių – tik ilgas skaičių takas. Žarijų kibirus atneš metalinės varlės ir nebus kur trauktis. Teks bėgti pametus galvą, nes pasvirę muziejai paslaugiai atvers vizijų duris ir bus galima dar kartą pažvelgti į miražo šedevrus, pigia elektra pakrauti džiūstančias smegenis.

Tik išgirdęs minorinę kakofoniją (sklindančią iš metalinio radiatoriaus vamzdžio) Dravenis pažvelgė į stogais įrėmintus debesis ir išgėrė stiklinę (de)ginančios arbatos. Suliepsnojo juodais stiklais neuždengtos akys, užgeso elektros lemputes.

*

Išgirdęs debesų sakmes Dravenis ant senos drobės nutapė ūkanotą piliakalnį, bet pristigo dažų, todėl nerado ežero ir upės. Ar molbertas gali tapti portalu, vartais į kitas erdves? Mėnulis sustojo ties stogo kraštu tarsi patvirtindamas, kad galima patekti į kitą momentą, kuris visada yra tas pats. Dravenis pats to nežinodamas tapė švarų laiką, nupieštą ant pakrantės smėlio, ant pušies šakos.

Siautėja stikliniai laikrodžiai ir tampa aišku, kad vėjas visada atviras kelionėms ir niekada nevelu kopti į smėlio kalnus. Iki nulio sutrumpinę žingsnį prisiminsime ežerus, apdainuotus kirų,

magišku gestu nuspalvinę senamiestį migla iškelsime kaminų bures ir skrisime į mėnulio jūras.

*

Kieme rūdijo senas sulūžęs Chrysleris. Nedžiugino sunkiai surinkta kompaktinių plokštelių kolekcija, slėgė bejėgė arbata. Dravenis grimzdo į muziką, į prisiminimus laukdamas, kada nutols suklastota realybė ir priartės džiugios vizijos. Įprasta ir (nuo)sekli žmogiška laimė tapo neįdomi, atgrasi, bet ir nepasiekiamo. Nors kiauros kišenės slėpė nesuskaičiuojamus lobius, Dravenis delsė (su priežastimi ir be jos) ant stalo pažerti saują centų. Apvirs tik viena monetos pusė, todėl metaliniu plaktuku trenkė per tuščią stiklinę, ir ant sumindžiotų grindų pabiro laimingos šukės.

Galima iš aštrių stikliukų suklijuoti šviesų vitražą, originalią vazą, bet Draveniui reikėjo ne saugaus dizaino, bet trenktų įspūdžių, todėl legiruoti lunatikai išmontavo nedidelį mėnulio kraterį ir surinko naują automobilį.

Dravenis neabejojo, kad bet koks gyvenimo įvykis (ypač slibino skrydis) turi mistišką priežastį, ir neklydo.

*

Dravenis išslinko iš medinio namelio. Aplink tik miškas. Keistai ramu. Debesys pribloškė pievą debesų rūku. Nekrustelėjo

net akmuo, tik be vėjo prie žemės linko beržai. Žiauri minčių pastelė nudažė Dravenio veidą blyškia spalva.

Sunkiai užsivedė automobilis, matyt, akumulatorius buvo gerokai nusėdęs. Dravenis važiavo žvyrkeliu ir niekaip negalėjo pasiekti automagistralės. Lėtai slinko ilgos ir nuobodžios kelionės valandos. Jokių sodybų, tik miškas – gūdus, tankus ir tamsus. Neverta sustoti. Reikia važiuoti. Bet kur? Už posūkio Dravenis pamatė raudonų plytų namą. Virš stogo puikavosi užrašas „Motelis“. Dravenį pasitiko apuokas, vilkintis paradinę livrėją.

– Nakties lorde, laisvų vietų nėra, kambariuose linksminasi vaiduokliai ir šmėklos, o ant stogo – lunatikai. Galiu pasiūlyti tik palėpę, įsikursite tarp dangaus ir žemės.

– Kaip visada... – pritarė Dravenis

Reikėtų priminti, kad Dravenis nesirgo didybės manija ir jo nė kiek nedžiugino nei gotikinė praeitis, nei kvailokai skambantis titulas. Bet patekęs nežinia kur Dravenis turėjo žaisti pagal situacijos padiktuotas taisykles.

ANTRA DALIS

Įžengęs į palėpę Dravenis apsidairė. Tuščia, tik pasienyje riogsojo sena sofa. Įdomu, kiek kainuos nakvynė šiame neįtikėtina motelyje? Keistus apmąstymus nutraukė netikėtai pasirodžiusi viešnia.

– Aš Baltoji šmėkla, Jums esu itin palanki. Po valandėlės laukiu bare. Turime pašnekėti. Reikalas svarbus ir neatidėliotinas. Dravenis galantiškai atidarė damai duris.

– Nakties lorde, nevėluokite.

– Mano princese, būsiu punktualus.

Baltoji šmėkla blyškiai nusišypsojo, matyt, patiko komplimentas. Gal todėl Dravenis nurimo, nors reikėjo išlikti budriam ir nepadaryti klaidos.

*

Atslinkęs į barą Dravenis ilgai spoksojo į plytų sieną, matyt, ketindamas perprasti paslaptinius kontūrus, iškirstus mediniuose skyduose. O gal tai buvo ne skydai, o paveikslai. Sunku suprasti, bet ir nebūtina.

Nuobodu, o gal ir pavojinga. Ilgu atodūsiu nubaidęs Geležinę musę Dravenis pasijuto tarsi apgynęs nežinia kur skrendantį lėktuvą. Staiga užtemo langai ir galingi prožektoriai apšvietė barą. Sudrebėjo stalias, arbatos stiklinė pasiruošė skilti pusiau. Dravenis pasijuto tarsi žengęs dar vieną žingsnį prie bedugnės, už kurios slypi paslaptis. Apakintas audringų minčių Dravenis nepastebėjo, kaip prie stalelio prisėlino Baltoji šmėkla.

– Nakties lorde, liaukitės svajoti, pamirškite maištingas eiles ir nerealius šuolius į šviesą.

– Pasakykite, ar yra poezijos riba? Nejau lyrika yra begalinė?

– Poezijos riba slypi nežodinėje pradžioje, kuri atsiranda dar negimus eilėms, dar neparašius nė vieno posmo, – paaiškino Baltoji šmėkla.

– Įdomu... Tai paguodžia ir įkvepia... Gal galite detalizuoti šį teiginį?

– Pabandyčiau kalbėti aiškiau. Kai veidrodis suka laikrodžio rodykles atgal, bibliotekoje lengva nuslėpti talentą ir aštria plunksna (ant lygaus stalo paviršiaus) nubrėžti vingiuotą apskritimą: čia slepiasi nepripažinti poetai, iki paskutinės padalos nudrožę pieštukus. Nakties lorde, manding, šiame vingiuotame apskritime yra portalas į kitus pasaulius...

– O taip, poezija tarsi nauja erdvė, paslaptinga sfera, stebuklų pasaulis. Ten jaučiuosi pakylėtas ir laimingas.

– O jei stinga talento, įkvėpimo? – sunerimo Baltoji šmėkla.

– Tuomet gali padėti tik mūzos.

– Ar aš galėčiau būti Jūsų mūza?

– Atleiskite už drąsią pastabą, bet aš pastebėjau, kad mes kalbame beveik vienoda poetine kalba...

– O kaip kitaip, – patvirtino Baltoji šmėkla, – aš esu ne šio pasaulio būtybė, todėl kalbu Jums suprantamai ir aiškiai vartodama panašias metaforas, tiesdama tuos pačius žodžių kelius, taip atrandu bendrą šneką, palaikau dialogą ir pagaliau bandau suprantamai atskleisti savo tikslus.

– Ačiū... – kiek sutriko Dravenis, – jaučiuosi tarsi kalbėčiau pats su savimi.

– Ir neapsirikote.

– Puiku, gal galite atskleisti savo tikslus? – paklausė Dravenis.

– Nakties lorde, esate pakviestas atverti vartus į savo pasaulį. Tai ne invazija, aš ir dar keli disidentai ten rasime prieglobstį.

– Ar galite juos pristatyti? Aš noriu žinoti visus keleivius.

– Tai Aksominė varna ir Dirigentas ryklys, – po pauzės tarė Baltoji šmėkla.

– Tik tiek?

– Yra dar Kilnūsis kormoranas, bet jis piktas ir pavojingas. Jo negalima perkelti į Žemę.

– Puiku, visi tilpsime į mano automobilį.

*

Šalia Dravenio sėdėjo Baltoji šmėkla, o Aksominė varna ir Dirigentas ryklys gale. Dravenis buvo gana linksmas, o keleiviai ramūs ir draugiški. Užtamsinti langai netrukdydė stebėti vingiuotą žvyrkelį. Linksmi riedėjo šviesios padangos. Duobės ir balos ne kliūtis. Nors kartais šiek tiek buksavo Chryslerio ratai, bet puikiai dirbo variklis ir į abi puses lengvai sukinėjosi vairas.

Galima keliauti bet kur. Bet kur? Dravenis visiškai nežinojo, kur yra portalas atgal, kitaip sakant, tiesiai į Žemę, bet nenorėdamas keleivių nuvilti nutrūktgalviškai ir įtikinamai

važiavo pirmyn. Nežinia kas gali nutikti, jei Baltoji šmėkla supyks ir suabejos jo kompetencija. Tylėti taip pat buvo rizikinga.

– Miledi, Jūsų erdvė labai panaši į Žemę. Tarsi tos pačios pievos, upės ir ežerai...

– Nereikia man pataikauti. Kalbėkime iš esmės... Nakties lorde, portalas – tai taškas, tikslis laiko padala. Jūs turite intuityviai atrasti koordinacijų centrą, vartus į Žemę.

Atsipalaiduokite, nuvykite šalin neramias mintis. Neabejokite, būkite tikras – pusiaukelėje pamesime grandines ir tarsi užtaisyto revolverio vamzdį išvysime portalą. Nurinkite, būsime saugioje šaudykloje. Sidabrinė kulka – tarsi raktas nuo gyvenimo durų, niekas nežūsta, tik gimsta iš naujo vienu šūviu aplenkę mirtį.

– Nepaliauju stebėtis, Jūs puikiai įvaldėte mano poezijos stilių, – nusistebėjo Dravenis.

– Aš nuskenavau Jūsų smegenų poetinę zoną. Deja, nepavyko įsiskverbti kiek giliau. Noriu būti Jums artima, suprantama.

– Miledi, tai mane džiugina, todėl kalbėsiu neįprastai paprastai. Taigi taikinio viduje atsarginis šūvis, kulkos apskritimas, iki nulio supaprastinta elipsė, todėl atrasime portalą ir banaliai neištirpsime, smėlėtose lygumose ieškodami aukštikalnių sniego.

*

Žvyrkelis pasibaigė, keleiviai išlipo ir dairėsi į šalis.

– Nežinau kur važiuoti, – prisipažino Dravenis, – galiu peršokti kelmus, duobes, pripilti pilną batą smėlio, signalizuoti varnoms, kol nusės akumulatorius.

Ant monolitinio ir dar neiškulto automobilio lango stiklo krito purios oranžinės snaigės. Plūstelėjo šalta eglų gaiva. Pievą užklojo purpurinis dykumų smėlis. Slogiai lygu, nė vienos išmintos pėdos. Nenusakomai svetimas peizažas buvo tarsi priminimas išblaivėti, nesvaigti nuo fantastiškų reginių.

Dirigentas ryklį į žalsvą balą atsargiai pamerkė batutą, kuri iškilo į paviršių ir pradėjo sukintis lyg kompas rodyklė, bet rodė ne erdvės kryptis, o gaudė radijo stotis.

– Ieškodami muzikinio teatro surasime tik sceną, ieškodami prasmės išvysime ne itin skoningą spektaklį. Įtikinamai suvaidintas gyvenimas, tarsi komikso lapai iliustruoti gražiausiais piešiniais. Apsvaigę iš laimės neįžvelgsime skirtumo tarp vamzdinio varpo ir rojaliao stygos, todėl kilsime aukštyn ne parterio laiptais, ne dirižabliu iš ložės. Pasitobulinę orkestro duobėje elektrinėms gitaroms užkaisime arbatą, pažengę itin toli kalsime metalinius akordus, – guodė, o gal aiškino Dirigentas ryklį.

– Mums nereikia miražo, jo neturi būti, esame užburti, tarsi pašalinti iš realaus kraštovaizdžio, – sunerimo Dravenis.

– Esu žiauriai nustebinta. Ar matote, kaip sparčiai auga ne tik žolė, bet ir mes patys. Jau ūgtelėjome 3 milimetrus, – karktelėjo Aksominė varna.

– O jei dar pastovėsime valandėlę kitą, neįlipsime į automobilį ir nesugebėsime sugrįžti net į šmėklų pasaulį, – liūdnai juokavo Dravenis.

Švystelėjo begarsis žaibas. Tarsi surūdijęs kibiras prakiuro žalsvas dangus ir violetinė pūga užvedė automobilį. Taip, tai ženklas važiuoti. Chrysleris riedėjo nežinia kur.

– Atsargiau, – kiek išsigando Baltoji šmėkla, – ar matote kur važiuojate?

– Būkite rami, įjungiau visas šviesas, – patikino Dravenis.

Deja, Dravenis nematė kelio, apimtas keisto įniršio lėkė nežinia kur. Pagaliau jis pamatė siaurą keliuką ir nė kiek nesudvejojęs nėrė tiesiai į siaurą šviesos plyšį. Greitis buvo pasakiškas. Taip nutrūktgalviškai Dravenis dar niekada nevažiavo.

– Nakties lorde, spauskite greičiau, velkatės lyg sraigė! – rėkė Baltoji šmėkla.

– Negaliu greičiau, tai riba.

– Supratau... Tik nepaleiskite vairo, aš padėsiu peržengti visas ribas, – pažadėjo Aksominė varna.

– Valio, automobilis išprotėjo, – apimtas džiugaus siaubo kvatojo Dravenis.

– Dabar esame tikresni, nei esame čia, nei būsime ten. Mūsų tarsi nėra. Esam ant tuščios partitūros nupiešti akvareliniais dažais, kai užgros smuikų lietus, sidabrinėse penklinėse liks tik skaidrios natos, – džiūgavo Dirigentas ryklys.

– Važiuojame apylanka, nes vis dar remontuojamas likimo kelias. Reikia naujo maršruto, nes klasikiniai kastuvai jau nepasiekia gyvenimo dugno, beveik neįmanoma net ir buldozeriu nubrėžti tiesios trasos – vis viena pralošime kreivai duobei ir laisvę pakeisime Bastilijos grotomis, – pridūrė Dravenis.

– Nakties lorde, Jūsų žodžiai tarsi senos ištrupėjusios plytelės, klibantis prisiminimų šaligatvis, sulyta praeitis. Drąsiau, ties paskutiniu posūkiu artėjant prie portalo vartų pakeisti kelio ženklai ir lieka tik viena rodyklė, – aiškino Baltoji šmėkla.

*

Chrysleris išniro nepažįstamoje gatvėje. Skaudžiai akino keista šviesa. Dravenis pastėręs apsidairė. Gyvatiškai raitėsi įvairiaspalvės neono gyslos, maurojo troleibusai, lojo automobiliai.

– Nakties lorde, kur mes atvažiavome? Ar tai Jūsų pasaulis? – suabejojo Baltoji šmėkla.

– Ne, tai ne mano planeta, – nuliūdo Dravenis,

– Ir vėl nepataikėme... Nakties lorde, greičiau apsispręskite! Nebandykite mūsų kantrybės! – karksėjo Aksominė varna.

– Jaučiuosi tarsi sapno košmare. Būtinai greitas ir radikalus sprendimas, – tarė Dravenis.

*

Pokalbį nutraukė kraupi ugnies upė, atsivėrusi virš debesų pašvaistės. Lyg kraujas lašėjo plėšrus žvaigždžių lietus, virpėjo automobilio skarda, bet variklis, visa laimė, neužgeso. Staiga tapo tamsu tarsi kažkas būtų išjungęs elektros jungiklį. Dravenis pažvelgė į dangų ir jam pasivaideno, kad iš storo debesies išlindęs mėnulis šelmiškai mirktelejo apvalią akį.

– Miledi, aš pamačiau ženklą. Yra tik du variantai. Pateksime į Žemę arba į šmėklų planetą. Negalima delsti, nėra kito pasirinkimo, – skubino Dravenis.

Į tariamai aiškų tikslą lėkė automobilis. Ir vėl buvo linksma. Dravenis demonstravo ekstremalius vairavimo įgūdžius, Aksominė varna svajingai dainavo, o Dirigentas ryklys virtuosiškai pritarė lūpine armonikėle:

platėja sutramdyti greitkeliai

vis sunkiau pavyti vėją

įveikti rūką

ištiesinti posūkius

aplenkti tiltus

padangų plaustu plaukti upėmis

ežerais

medinėmis kopėčiomis žvejoti meldus

išaugti iki eglių viršūnių

nubėgti iki liepto

nutiesto į ledinį mėnulio ežerą

Staiga sudrebėjo plieninė skarda. Gailiai sucypė bejėgiai stabdžiai. Smūgis. Kai Dravenis išropojo iš sumaitoto automobilio, pamatė linksmus ir nesužalotus keleivius.

– Sveiki atvykę! Mes jau namie! – pasveikino Baltoji šmėkla.

Aukštas motelio stogas paslaugiai atkirpo pusę dangaus ir nemokamai pasiūlė nakvynę. Šis faktas nė kiek nenudžiugino Dravenio. Tai ne Žemė, ne jo planeta, o atgrasus ir nenuspėjamas šmėklų pasaulis. Reikia sprukti, bet kaip? Chrysleris buvo nepataisomai sudaužytas. Dravenis sunkiai pakilo ant kojų. Nuo smūgio svaigo galva. Visa laimė, nelūžo kaulai ir veidas liko nesužalotas.

TREČIA DALIS

Sutemus vėlu grasinti mėnuliui, neverta po smūgio ieškoti asfaltuotų dviratininkų takų, kuriais galima pasprukti nuo piktos lemties. Po avarijos (kai lieki gyvas ir net nesužeistas) nurimstama

iš karto nespėjus pajusti nei baimės, nei siaubo. Tik nereikia įsijausti. Pavojinga su dangumi žaisti slėpynių.

Baltoji šmėkla lengvai perskaitė Dravenio mintis ir privertė dar kartą pažvelgti į sumaitotus automobilio griaučius. Dravenis sudrebėjo tarsi išvydęs košmarą.

– Miledi, ar galima išvengti baisių sapnų? Ar yra vieta, kur galima būtų pasislėpti?

– Motelyje, kur gi daugiau.

– Pavojinga užmigti ne savo namuose, nes sapnai gali tapti panašūs į tiesą.

– Nakties lorde, čia saugu, jauskitės kaip namie.

Nepastebimai augo beviltiškas dangus. Dravenis prarado kelią į laimę, todėl jau nebijo vaiduokliškos lemties. Iš vidaus atėjo keista ramybė. Baltoji šmėkla užfiksavo Dravenio būseną.

– Nakties lorde, didžiuojuosi Jūsų ryžtu.

– Ką gi, teks ir toliau vaidinti didvyrį, dėtis tuo, kuo nesi, – itin tyliai ir neižvelgiamai nuliūdo Dravenis.

*

Ir vėl aukšti motelio langai, ilgos belangės sienos, baltos palangės: už grotų pulsuojanči tamsa, šviesesnė už juodą žaibą, už nakties dovanotą laisvę.

Antrą kartą įbridęs į užburto parketo upę Dravenis atrakino neužrakintą motelio palėpę, šmėklos atnešė vaišes. Ant stalo vaiduokliškai garavo arbata, taurėje putojo vinas.

Ar verta pabėgti iš motelio, palikti vaišių stalą ir klaidžioti realistiškai nupieštame miške? Beveik gera ir čia. Lėkštėje snūduriavo plati pyrago riekė, šokinėjo rudas cukrus, palaimingai siūbavo sienos, bangavo lubos. Nėra kur keliauti: už durų tuščias dirvonas, vieniša akvarelinė pušis ir vingiuotas žvyrkelis.

Motelyje pakankamai šurpu, todėl sunku rašyti eiles. Pasviro nugerta stiklinė, atšalo arbata, nutrūko pražūtingas minčių srautas ir stojo ilgai laukta tylą. Aišku, galima išdalinti stalo kampams saldinius po lygiai, išpilstyti arbatą į keturias stiklines. Bet ar būtina?

Apačioje, po palėpės grindimis, šoko vaiduokliai ir šmėklos, drebėjo sienos, bet tuščia stiklinė nenukrito, nesudužo stalas. Kažkur toli dvigubo mėnulio chronometru patikslinta naktis skaičiavo bevertes valandas, kantriai laukiančias ryto. Už lango ir prieš jį pagarbiai dūmojo kaminai godžiai gerdami suodžius.

*

Įkvėpti gaivinančių kaminų dūmų ant stogo ugniagesių kopėčiomis (tokios ir čia yra) užlipo Dirigentas ryklys. Atskrido Aksominė varna graužti greitai atsinaujinančių lietaus vamzdžių bei traškių čerpių. Koridoriuje pasigirdo žingsniai. Nebūdamas prietaringas Dravenis tris kartus pabeldė į stalą, be garso atsidarė palėpės durys. Atėjo nelauktas svečias. Ties slenksčiu sustojo voras.

Lengva vėjo ranka patraukė užuolaidas, nušvito atviru langu išmatuota siena, į palėpę pažvelgė dvigubas mėnulis. Sugirgždėjo sunkios durys, iki stalo patvino rankenos šešėlis. Ant grindų nukrito sunki voro kuprinė: gal brangenybių, o gal tik maisto.

– Esu Varinis voras. Atnešiau valgio ir gėrimo, netrukus atvyks mieli sveteliai.

Neteko ilgai laukti, į palėpę įžengė Baltoji šmėkla, įslinko Dirigentas ryklys, o pro uždara langą (neiškūlusi stiklo) įskrido Aksominė varna ir režė kalbą:

– Lengva skristi, pasaulis perregimas ir skaidrus. Tik atsitrenkusi į kaminą patikėsiu, kad asfaltas kietas ir sunkus. Atskubėjau nelaukdama, kada kaminkrėtys užlips ant stogo ir nudažys čerpes žaliai.

– Svajoju apie vandenyną, – susigraudino Dirigentas ryklys, – nepavykus kelionei noriu apdainuoti, kaip užburti bėgiai pakeri traukinius ir imituodamas garlaivio sireną džiugiai baubia garvežys. Deja, muzikinis ekspresas stovi stotyje ir niekur nevažiuoja. Šaltose perono bangose skęsta natos (tai brangūs orkestro bilietai), todėl galima atkimšti nealkoholinio viskio butelį ir užgerti lengvą betono tabletę.

Dravenis tylėjo, nes nežinojo, ką patarti, ką atsakyti. Pagaliau iškilmingai prabilo Baltoji šmėkla:

– Mieli draugai, mums nepavyko pasprukti į Žemę. Nakties lorde, Jūsų žodis paskutinis ir lemiamas.

Lubos nuspalvino Dravenio žvilgsnį kreida. Sumažėjęs iki krepšinio kamuolio dydžio lange ištirpo dvigubas mėnulis. Nėra pagalbos iš aukščiau, Draveniui buvo sunku išreikšti savo keistus, fantastiškus jausmus. Bet negalima buvo tylėti, reikėjo tarti išmintingą, bent jau lyrinį žodį.

– Nepasiekęs pušų viršūnių sudužo mano automobilis. Ką galiu patarti, ką pasiūlyti? Šioje erdvėje esu naujokas ir nieko neišmanau. Galiu tik poetiškai išreikšti savo jausmus. Nereikia nusiminti, jei aukšti tikslai paklydo erdvėse. Sustokime prie atviro lango, išlaisvinkime skrydžiui mintis ir kilkime, – atsakė Dravenis.

– Kilkime, kilkime... Lengva kalbėti... Mane neramina tolimas upės gerumas, – ironizavo Aksominė varna, – pagauti vėjo niekur nenuskrisime, tik sudušime nublokšti į plytų sieną.

– Pamirškime upę. Nesvarbu – gera ji ar bloga. Už ežero gili pieva, besivejanti liūną kalva, pušų tiltas, keliantis į tą patį (o gal į kitą) krantą... – atsargiai samprotavo Dravenis.

– Nedaug liko nakties, reikia muzikos, linksmybių! – sušuko Dirigentas ryklis.

Dravenis netikėtai palėpėje surado seną pianiną, visi nugriuovo iš laimės. Sunkią akimirką visada ateina parama, ypač vaiduokliams ir šmėkloms.

Baltoji šmėkla skubiai surinko muzikantus. Dirigentas ryklis klibančiais pianino klavišais patikslino orkestro duobę, kurioje

nučiupe įvairiausius instrumentus vaiduokliai jau laukė, kada užlipęs ant penklinės stogo maestro mostels stebuklinga lazdele. Suskambėjo violetinės prieblandos muzika, kiek girgždančiu balsu Aksominė varna užgiedojo:

*išliksim nesutraiškyti trombonų skarda
nesudušime nuvirtę ant klavišų asfalto
aiškūs saksofonai išsklaidys rūką
gitaros stygos ištiesins
žaibę sulenktą motelį
pažadins debesų varpus*

*

Ieškodami teatro surasime tik sceną, ieškodami prasmės išvysime spektaklį. Nedžiugina įtikinamai suvaidintas gyvenimas. Tarsi stikliniai komikso lapai, iliustruoti gražiausiais vitražais, dūžta greitos dienos. Apsvaigę iš laimės ar kančios (tai tik dvi medalio pusės) neįžvelgiame skirtumo tarp vamzdinio varpo ir rojaliao stygos, todėl kylame aukštyn ne parterio laiptais, ne dirižabliu iš minkštos ložės, bet lyg grybai stiebiame į haliucinogenines erdves. Pameditavę tuščioje orkestro duobėje elektrinėms gitaroms aktyvinsime energetinius taškus, kurių nėra nei galvoje, nei kojose.

*

Po Aksominės varnos rečitalio draugai išgirdo, kaip aukštapelkėje pragertu balsu apie Kilniojo kormorano didybę gieda Dėmėtasis tritonas. Šmėklos ir vaiduokliai dar labiau išblyško, sudrebėjo iš baimės. Dvigubas mėnulis pavirto didžiuliu kubu, paslaptingu stačiakampiu, bet kvadratinė pilnatis nenuramino, nepaguodė motelio gyventojų.

– Kas nutiko? – pašiurpo Dravenis.

– Mėnulio transformacija – tai įspėjimas. Kai išvysime kilometrinių žaibą ir atrajojančią liepsną Ugninę gervę, iš debesų išnirs Kilnūs kormoranas ir sunaikins motelį bei visus gyventojus, – riktelėjo Aksominė varna.

– Kodėl jis toks piktas?

– Nakties lorde, tai ilga ir niūri istorija, bet Jūs turite ją išgirsti, – prabilo Varinis voras. – Šioje palėpėje kažkada gyveno Kilnūs kormoranas. Jis neįtikinamai skambino pianinu, keverzojo keistas eiles ir itin didžiavosi savo aukšta kilme, todėl visiems gerokai įkyrėjo. Kilnūs kormoranas reikalavo pagarbos, bet visi tik juokėsi. Konfliktas tapo neišvengiamas, nes vaiduokliai ir šmėklos nepanoro paklusti Kilniojo kormorano diktatūrai. Supykęs despotas pasitraukė į miško gilumą ir ten ilgai meditavo, kol įgavo daug galių. Dabar Kilnūs kormoranas yra itin pavojingas, jis trokšta atkeršyti visiems motelio gyventojams. Mes

norime taikos, tad nutarėme pripažinti Kilniojo kormorano valdžią. Aš jau audžiu įtikinamą paliaubų voratinklį.

– Kodėl Baltoji šmėkla, Dirigentas ryklys ir Aksominė varna tapo disidentais? Kodėl jie nusprendė palikti gimtąjį motelį?

– Todėl, kad nenorėjo paklusti Kilniajam kormoranui. Mes pasiryžę jam tarnauti. Senuose voratinkliuose išausta, kaip galima iš Žemės iškviesti Nakties lordą ir paprašyti pagalbos. Deja, tuo savanaudiškai pasinaudojo disidentai, – piktai pridūrė Varinis voras.

– Esame laisvos būtybės, galime elgtis neatsiklausę kitų patarimo, – pasipiktino Baltoji šmėkla.

– Nurimkite. Mums reikia rasti vieningą sprendimą, – tarė Dravenis.

– Kokį sprendimą? – susidomėjo Varinis voras. – Esame keistos, bet taikios būtybės...

– Ar jūsų pasaulis planeta? – paklausė Dravenis.

– Mes nežinome. Aplink tik begalinis miškas, motelis – štai ir viskas, – paaiškino Baltoji šmėkla.

– Kas yra už miško?

– Net išmintingiausi vaiduokliai nežino atsakymo.

– Jūsų pasaulis įdomus, bet apie tai pakalbėsime vėliau, – tarė Dravenis, – turiu pasiūlymą, kurio Kilnūs kormoranas negalės atmesti. Motelyje nebus jokios diktatūros, jūs būsite laisvi ir nepaprastai laimingi.

– Kalbėsiu visų disidentų vardu, – pritarė Baltoji šmėkla, – mes noriai padėsime Jums įgyvendinti šią misiją.

– O mums ką daryti? – sunerimo vaiduokliai ir šmėklos.

– Suraskite man naują transporto priemonę, – paprašė Dravenis.

– Andai miške esu radęs nežinia iš kur atsiradusį troleibusą...
– tarė Varinis voras.

*

Vaiduokliai ir šmėklos ragino skubėti ir atvežti daug dovanų. Dravenis atidžiai apžiūrėjo seną troleibusą, matyt, kartu su juo perkeltą iš Žemės. Jau kitą dieną, išklausę ilgą atsisveikinimo simfoniją, Dravenis, Baltoji šmėkla, Aksominė varna ir Dirigentas ryklis iškeliavo pas Kilnujų kormoraną.

Troleibuse buvo daug vietos užburtiems daiktams, sveikam maistui, gaiviems gėrimams, magijos knygoms. Išelektrintą troleibusą virtuiziškai vairavo Dirigentas ryklis. Keliautojai sustodavo prie šaltinių ir stebėdami vandens skaidrumą pakrūmėse ieškojo didelių grybų kepurių, ant kurių buvo nubraižyti tikslūs žemėlapiai ir kryžiukais pažymėtos Kilniojo kormorano pilys. Deja, visi žemėlapiai buvo skirtingi. Kai grybai braižo naujas schemas ir slepia kelius stebuklingos pilies link, tenka smėlyje atrasti žaibo pėdas, slaptus nykštukų takus ir aplankyti miško muziejų.

*

Rūdijs uždelsta kelionės sekundė. Sunerimo gamta, jautriai reaguojanti į neramius šmėklų jausmus ir sunkius išgyvenimus. Nesulaukusi lietaus pagelto žolė, liko tik sulūžę kelmų laiptai į bejėgius debesis. Ant kalvos stogo dygo akmenų kaminai, kilo užgesusių laužų dūmai, tarsi Lietuje išmirkusios čerpės žaliavo samanos.

Nugriuvo sausuolių tvora, keliautojai išvydo dvigubo mėnulio slėnį. Dviguba palydovo trauka stebuklingai nutapė kreivą medinį muziejų. Spėriai trumpėjo spalvotais teptukais nutiestas keliukas. Greitai sukosi troleibuso ratai aplenkdami vieškelio vingius. Iš paskos duobėtomis pievomis bėgo beržai.

*

Muziejaus durys buvo neužrakintos, beverčiai raktai kabo ore. Ir dieną, ir naktį neprivatizuotame muziejuje granito pamatais alsavo sienos, girgždėjo sulūžusios kėdės. Teko ilgokai laukti, kol įsižiebs elektros lemputės ir bus galima atidžiau apžvelgti neįkainojamus meno šedevrus. Deja, lentynos buvo tuščios.

Pagaliau atskrido muziejaus prižiūrėtoja Apdairioji pelėda.

– Kur dingo eksponatai, nejaugi plėšikai pagrobė visas vertybes? – nustebo Dravenis.

– Nakties lorde, pigia elektra pakrauk savo džiūstančias smegenis, – ironizavo šeimininkė. – Ar miško muziejuje saugomi kažkokie eksponatai, artefaktai, relikvijos, meno kūriniai? Nesąmonė! Čia sukauptos tik vertingos nuorodos, ir nieko daugiau.

– Sunku susivokti, kas nupiešta paveiksluose, kai ant sienų kabo tik tušti rėmai. Malonėkite pasakyti, kur ieškoti Kilniojo kormorano pilies?

– Kryptis – šiaurė, ir nė žingsnio į šonus, – dalykiškai paaiškino Apdairioji pelėda.

*

Išgąsdinti muziejų pavirsime nepakeliamomis dėžėmis, sulaužytais žaislais, metalo laužu. Sunku uždaryti galerijos duris, vis dar trūksta vinių, įkaltų į paveikslų vidurį, į centrą, kurio nėra. Tamsu, galvoje trūksta tik vienos elektros lemputės. Metas tiesiai į širdį nutiesti elektros laidus.

*

Į šiaurę, tai į šiaurę. Vasara kartais dovanoja šaltį kaip didelį saldainį, todėl norisi gyventi prie neužšalusios upės ir žiūrėti į tekančias bangas. (Ne)lauktai pradėjo snigti. Apledėjusiu samanų asfaltu čiuožė varnos, o pro plikas medžių šakas skverbėsi dvigubas mėnulis. Tikslinga priminti, kad šmėklų erdvėje saulės nėra: pakankamai šviesu nuo dvigubo mėnulio spindulių. Ošė

svetimas, siaubu persunktas miškas. Dravenio nė kiek negąsdino jau įprastu tapęs šiurpokas peizažas. Pagaliau pavyko sužinoti ekspedicijos kryptį. Dabar jau nereikia lėkti nežinia kur.

*

Dravenis nesiliovė stebėtis troleibuso atkaklumu: jis juda ir veržiasi į priekį tarsi gyvas padaras, stotelėse nesustoja (čia nėra stotelių), drąsiai rieda grybų tiltais.

Bevažiuodami keliautojai atrado plačius skruzdėlių takus (pakako vietos troleibusui), aukštas spyglių piramides ir smėlio sarkofage skaudžiai sulenktą upę.

Kai keliautojai pasiekė besniegius paparčių kalnus, Baltoji šmėkla akvareliniais dažais pagirdė bites, karameliniais saldainiais palesino šarkas. Aksominė varna atvėrė kadagių langus, kad širšių lizduose netrūktų gaivaus oro. Dirigentas ryklės šalia dolmeno aptiko stacionarų radijo imtuvą. Dabar galima surasti pamirštą stotį, transliuojančią tylą ir oro duobes.

Vėjas atpūtė lapą, pamirštą dainą, užrašytą runų ženklais. Keliautojai išgirdo sakralią melodiją, įžemintų kompozitorių apdairiai ištrintą iš atminties. Ne čia, bet Žemėje tik vienai akimirkai pabudo piliakalniai, aukšta žolė šnarėjo uždraustas legendas, o tamsūs debesys atgabeno plieno žaibus, slaptus dangaus lobius.

*

Giria amžinai laisva, todėl neverta ieškoti zoologijos sodo, tvirtų narvų, saugių baseinų. Smaragdinėje žolėje nardo banginiai, kašalotai kvėpuoja laukiniu pienu medumi, varnos asteroidais bombarduoja grybus, o sapnuose paklydę lunatikai sustoja ties skardžio praraja ir ilgai žiūri į apačią, kur elektrinis rūkas paslėpė tiltą nuo vėjo.

Nurimo vėjas, nes čia jo nebuvo – jis buvo kitur. Žuvėdros debesų sienoje atvėrė žaibo duris ir keliautojai (labai trumpai) išvydo uždraustas žvaigždžių sales.

*

Ties nugriuvusiu stogastulpiu sutartiniais musmirių ženklais pažymėtoje pievelėje keliautojai išlipo iš troleibuso ir atsigėrę gaivaus šaltinio vandens pradėjo juoktis ir keistai svyruoti. Dravenis pajuto lengvą svaigulį ir nustebęs pažvelgė į draugus. Matyt, ši vietovė buvo anomali, o gal keliautojus apsvaigino šaltinio vanduo?

– Nakties lorde, ar žinote, kur teka arbatos upės ir samanoja pyragų kalnai? – paklausė Baltoji šmėkla.

– Mes tarsi įžengėme į paprasta akimi nepastebimą lauką, aptvertą stikline musmirių tvora. Čia vynas pavirtęs vandeniū sugrįžo į pievas, – atsakė Dravenis.

– Čia kartais lyja riešutais, – patikslino Aksominė varna.

– Kai pasitrauks sutemų aikštelė ir į debesis panirs ežeras, iš rūko išnirs magiškas orkestras.

– Lapų ištakose smuikus jau galanda svirpliai, dūdas pučia grybai. Esu dirigentas, matau dangiškas natas, todėl ties orkestro bedugne galiu pavyti užburtus rugius ir jus pavaišinti putojančia gira, – džiūgavo Dirigentas ryklis.

Kadangi vaiduoklių pasaulyje nėra kosmoso (tik teatras), Dravenis pavirto estrados žvaigžde. Griežė žiogų, svirplių, laumžirgių ir grybų orkestras. Ir štai Dirigentas ryklis pakėlė batutą ir sustingo. Pauzė. Išraiškingai teatro scena apaugo duobėmis, atviru siaubu alsavo sunkios karklų užuolaidos. Subliuško blizgančiomis sagomis išmatuotas Dravenio frakas, negelbėjo gydomasis prožektoriaus dūris į nugarą. Šunvyšnių ložėje kvatojo nemari klasiko šmėkla. Lėtai geso rampos šviesos. Anomalioje erdvėje, kai nutyla orkestras, galime atrasti miško skruzdėlių pastatytas piramides, kur sarkofaguose guli žvaigždžių mumijos.

Vis dar išlikdami magiškos zonos įtakoje keliautojai drąsiai įžengė į piramidę. Visi sarkofagai buvo atidaryti ir tušti. Nė vienos žvaigždės.

– Čia pasidarbavo juodieji archeologai kurmiai, – tarė Baltoji šmėkla. – Jie gyvena tamsiuose požemiuose ir moka aktyvuoti

kritusias žvaigždes, todėl ten šviesu ir verda paslaptingas, mums nežinomas gyvenimas.

*

Į kalvas lipo kvapi žolė. Paguostos sustirusių dilgėlių ošė apytamsės pušys. Metas judėti, negalima ilgai svečiuotis užburtose pievose. Keliautojai ne itin noriai sugrįžo į troleibusą.

Rūko kalnuose, kur nėra nei vandens, nei sniego, šalia suakmenėjusio slibino skeleto dunksojo Kilniojo kormorano pilis. Iš girios prie ežero atklydo Pionierius driežas ir eglių kankorėžiais pažymėjo užminuotą teritoriją, prazvimbė sunerimusi Skautė vapsva, karingai riktelėjo Bevardė varna. Gavę leidimą važiuoti keliautojai artėjo prie pilies.

– Apginsime beržus, nuo haliucinogeninių grybų išminuosime pievas, nudažysime pakeles geltona smėlio spalva. Kai žolėti takai pakirs troleibuso ratus, išlipę prisėsime šalia kadagio, ištiesime sužvarbusias rankas ir lauksime, kada iš debesų nukris lediniai vargonai, – užsisvajoję vis dar apsvaigęs Dirigentas ryklis.

– Į vidų užėisiu tik aš, – tarė Dravenis.

Niekas neprieštaravo, todėl Dravenis pakankamai drąsiai atvėrė vartus ir pateko į didžiulį kiemą. Pamiršę kvieštų ir nekvieštų svečių atspindžius balų veidrodžiai neteko ryškumo, todėl neatspindėtas Dravenis tarsi šešėlis įslinko į pilį.

Ilgomis laiptų rankovėmis nutįso laiptų turėklai. Žygio batais akėdamas kilimų dirvonus Dravenis nukulniavo iki pat pagrindinės menės.

*

– Nakties lorde, aš žinau apie Jūsų atvykimą ir ilgokai laukiau vizito. Esate pakankamai kilmingas, todėl galite sėstis prie stalo ir su manimi bendrauti, bet nepamirškite distancijos – aš esu gerokai viršesnis, – pompastiškai patikslino Kilnusus kormoranas.

Dravenis vos sulaikė juoką, kuris būtų niekais pavertęs visas derybas, todėl nutaisęs iškilmingai pagarbią miną lėtai pabrėždamas kiekvieną žodį prabilo:

– Mesire, nuolankia dėkoju už suteiktą garbę, kurios nesu vertas... Jūsų šlovė pasklido toli už motelio ribų. Esate talentingas menininkas, malonėkite papasakoti apie save.

– Iškilu ir gera kalbėti apie save... Pradėjau kurti muziką dar motelyje. Buvau tikras, kad mano kompozicijų skambesys yra gana malonus ir įspūdingas: bandžiau naudoti trimitus, saksofoną, trombonus ir arfos stygas. Pagaliau išleidau savo vienintelį albumą kompaktiniu disku ir motelyje pradėjau prekiauti gailėtingomis kainomis. Deja, buvau išjuoktas ir sumenkintas. Nepelnytai įskaudintas tarsi suakmenėjau ir pamaldžiai giedodamas šventiems juodvarniams lopšines pasitraukiau į gūdžią girią medituoti. Užvaldytas nevilties ir

įsiūčio troškau užmigti sunkiu, bet laimingu letargo miegu.
Nurimau tik tada, kai Didžiadvasis bebras pastatė man pilį.

– Mesire, atėjo metas pademonstruoti kilnumą, atleisti,
dovanoti motelio šmėkloms ir vaiduokliams už jų kvailumą ir
Jūsų kūrybos įžeidimą, – diplomatiškai pasiūlė Dravenis.

– Jokio pasigailėjimo! Motelio niekšus sutrinsiu į miltus!

– Jei sunaikinsite šmėklas ir vaiduoklius, kas Jus garbins ir
šlovins? Neskubėkite, aš turiu geresnį pasiūlymą.

– Nieko nėra geriau už teisėtą kerštą!

– Tapkite poetu, rašykite eiles. Jus skaitys, žavėsis Jūsų
kūryba, šlovins, liaupsins, neš dovanas... O Poezijos pavasaryje
būsime pagarbintas ažuolo vainiku.

– Su auksinėmis gilėmis? – suklušo Kilnūsis kormoranas.

– Be abejo, ir kasmet, nes esate ir būsite vienintelis šmėklų
giris laureatas.

– Įtikinote, – sušilo Kilnūsis kormoranas, – aš turiu pilį, todėl
nenoriu sugrįžti į motelį ir gyventi palėpėje.

– Ir nereikia. Būtinai išlaikykite distanciją, tada Jus daugiau
gerbs ir vertins.

Kilnūsis kormoranas lėtai priėjo prie lango ir ilgai mąstė.
Dravenį užplūdo šaltis – į veidą žvelgė praraja.

„Nejaugi misija nepavyko? Nejaugi žaidimas pasibaigė dar
neprasidėjęs?“

– Nakties lorde, žiūriu pro langą, nuo stogo krinta lašai, bet aš netikiu lietumi, nes šioje menėje mes stovime sausi. Nenoriu nei tikėti, nei abejoti Jūsų žodžiais, todėl priimu taikos pasiūlymą, nes abejonės suplėšys užuolaidas, o jos brangios. Gal pageidaujate pirmasis išgirsti mano naujas eilės? – paklausė Kilnūs kormoranas.

– Tai didelė garbė.

– Nakties lorde, Jūs jos vertas.

Metalu suskambo Kilniojo kormorano eilės. Sidabru suspindo stalo lakas, nepasiekiamai nutolo dekoratyvinės lubos, pažaliavo taurės ir arbatos stiklinės. Dabar galėjo įvykti kažkas baisaus, sunkiai nusakomo, neįsivaizduojamo.

Staiga Kilnūs kormoranas nutilo ir atidžiai pažvelgė į Dravenį. Jo žvilgsnis vėrė kiaurai. Be vėjo, su debesų kulka akyje pasviro Dravenio galva. Tūlas būtų gavęs galą, bet tik ne Dravenis.

– Nakties lorde, kūryba – tai svetimų, paralelinių minčių skenavimas. Noriu pasidalinti kūrybine patirtimi. Ar Jūs pasiruošęs bendradarbiauti?

– Mesire, galite būti tikras...

Dravenis buvo puikus lyrinis donoras, mat atvyko iš kitos erdvės. Kilnūs kormoranas pajuto įkvėpimą, nes sėkmingai prisijungė prie Dravenio poetinės erdvės. Jis įbrido į aukštą

metaforų žolę, nesulinko nuo sunkios metonimijų naštos ir įveikęs žodžių laukus įžengė į žemiško avangardo krantą.

– Nakties lorde, koks originalus Jūsų stilius!

Džiugiai nustebęs Kilnysis kormoranas stebėjo, kaip Žemės planetoje šoka oranžinės varlės, oro balionais skraido greitai drambliai, riešutmedžių spintose snaudžia medinės dinozaurų pižamos.

– Nakties lorde, koks nuostabus Jūsų pasaulis, ten parko suoleliai laukia ne tik žmonių, bet ir šmėklų, o balos alsuoja šokoladiniu asfaltu. Matau kreivas senamiesčio gatveles, žvaigždes, jūras, laivus ir daug įstabių dalykų, kurių čia nėra.

– Mesire, gera ir prasminga pasidalinti patirtimi. Šmėklų erdvėje aš noriu įrėminti savo svajas, sulaukti pripažinimo.

– Taip, kosmoso čia nėra, nėra ir žvaigždžių. Mūsų pasaulyje nėra tokių nesąmonių. Bet čia Jūs tikrai būsite įvertintas, nes esate Nakties lordas, o Jūsų žemiškas statusas šmėklų erdvėje neturi jokios prasmės.

Dravenis neprieštaravo absurdiškam titului, tik tegul skamba jo eilės kad ir vaiduoklių pasaulyje, kad ir kitu vardu. Koks skirtumas. Niekas, net ir Kilnysis kormoranas niekada nenumelioruos jo talento. Stiklinė bus pilna poetinės arbatos net ir nugerta iki pusės.

– Mesire, čia aš nestatysiu naujų namų, todėl kuri laiką gyvensiu motelio palėpėje.

– Ši palėpė priklauso man, bet aš ją dovanuju Jums, nes ji man nereikalinga.

– Ačiū, Mesire.

– Tai Jums ačiū.

Dravenis pasijuto tarsi tuščioje saldainių dėžutėje, jį užklupo saldi ramybė, atsivėrė tolimas nykštukų dangus, švietė vidinės žvaigždės, galvoje užsidegė dar viena elektros lemputė.

*

Tarsi pasakyta viskas ir šis vizitas galėjo būti, kaip sakoma, ilgos ir gražios draugystės pradžia. Gal tai nelaukta pergalė, o gal tik sėkmė. Nežinia...

Dvigubas mėnulis sugaišo ne vieną minutę stebėdamas šį unikalų susitikimą ir visai dėsningai pademonstravo savo galias. Dravenis turi sugrįžti, bet ne namo, o į kitą itin panašų pasaulį.

Menės sienoje atsirado magišku pieštuku pažymėtos išvykimo koordinatės. Dvigubo mėnulio spindulys ištrynė Kilniojo kormorano pilį. Dravenį įtraukė galingas sūkurys, iš paskos skriejo atsitiktinai patekęs, o gal ir ne, Kilnūsis kormoranas.

KETVIRTA DALIS

Brinko arbatžolės, nugrimzdusios į stiklinės dugną, kad nenuvažiuotų porcelianas ir stalas nepakviptų laužu. Dravenis tarsi atsitokėjo, pabudo nuo košmaro suvokęs, kad visas šmėklų pasaulis buvo tik jo proto projekcija, kad kambaryje nieko daugiau nėra – tik jis vienas.

Reikia bent trumpam palikti namus, kad galva vėl taptų šviesi ir dingtų visi (ne)tikri reginiai. Vizijos pasibaigia, kai durys užsidaro, kai debesys užlipa ant stogo ir kariškoje rikiuotėje sustingsta kaminai. Kai vizijos pasibaigia, prasideda linksmi paradai.

Gatvės buvo šaltos ir tuščios. Skaudžiai pamėlo nosis ir atokiau autobusų stotelių pusnimis patvino gatvė. Tvoros klavišais jau lakstė vėjas, audra pakinkė sniego žirgus ir nešė snaiges. Atgrasu, o gal tikra? Miestas tarsi ragino išblaivėti, nesvaigti nuo vizijų. Nereikia miražo – jo neturi būti, nors vis dar esame užburti ir užhipnotizuoti neįveikiamos tikrovės.

Kiek toliau nuo sniego upės išdidžiai stovėjo nepaskandinamas stulpas, laisvės švyturys: jis švietė ir tarsi laukė, kada į dangoraižių stiklą atsigręš šaligatvių dirvonai ir suduš į elektrinės kaminą atsitrenkęs viengubas mėnulis.

– Ištroškęs atsakymų bibliotekose išviriau smegenis, bet neradau gudriai paslėptos tiesos.

Sunku pasprukti nuo nežinomybės, bet pabandyti buvo verta, o šiuo atveju – būtina.

*

Ir vėl Dravenį apniko pagrįstos abejonės. Prabėgo valanda, bet gatvė buvo įtartina tuščia.

– Nejaugi pakeistas troleibusų maršrutas į stotį, gal žmonėms kaip ir varnoms nereikia traukinių? – nusistebėjo Dravenis.

Paprastai prieš tolimą kelionę kieme lengva surasti automobilį: jis laukia pasiryžęs aplenkti gatves, pabėgti iš miesto, įveikti žvyrkelius, apsnigtus miško kelius. Bet visi kiemai buvo tušti. Sniegas tarsi tyčia užklojo kiemus ir aikštes, kad gatvių nerastų asfaltas.

*

Sunku susivokti, kai į galvą kala ledinės snaigės. Staiga iš milžiniško snaigių spiečiaus išniro troleibusas, atsidarė durelės ir Dirigentas ryklis pakvietė į vidų.

– Nakties lorde, mums pavyko prasiveržti, paskubėkite, čia likti pavojinga. Kitoje stotelėje, kuri greitai ištirps, mūsų laukia Kilnysis kormoranas, reikia suspėti.

Tarpdury vos neįstrigo neįtikėtina išaugę Dravenio batai, matyt, kad neliptų į troleibusą, nekeliautų be zuikių leidimo. Kai tik durys užsidarė, batai vėl buvo tokie, kaip ir anksčiau.

– Kas atsitiko? – sunerimo Dravenis.

– Žaliasis slibinas užsigeidė atkąsti dvigubo mėnulio gabaliuką, bet jam nepavyko. Įpykęs jis pažadino uždraustas galias, kurios sunaikino pilį, o Kilnujų kormoraną ir Jus nubloškė nežinia kur. Į pagalbą atskubėjome visi: Baltoji šmėkla be skausmo išrovė klibantį slibino dantį. Atsidėkodamas Žaliasis slibinas aktyvavo troleibusą, – paaiškino Aksominė varna.

– Ar girdite mane, gerosios snaigės? Pažadu jūsų garbei parašyti simfoniją, tik padėkite išgelbėti Kilnujų kormoraną, – iškilmingai pažadėjo Aksominis ryklis.

Baltoje snaigių migloje atsivėrė paslėptas takas, juo lenktyniavo Varveklis žiogas ir Ledinė varlė. Šiek tiek atsilikdamas skuodė skardinis troleibusas. Staiga visai šalia didžiulio prekybos centro tarsi grybas išdygo stiklinė stotelė, kurioje stoviniavo Kilnūs kormoranas. Pagaliau visi buvo išgelbėti.

– Ačiū, mieli draugai. Iš didžiulės laimės lyg klevo lapai iš mano lyrinės atminties iškrito keli vaikystės epizodai, – iškilmingai tarė Kilnūs kormoranas, – aš prisiminiau, kaip beržynėlyje šalia motelio pastačiau brezentinę palapinę, atsisėdau jos viduryje ir laukiau kažko nepaprasto, stebuklingo. Ir išties į palapinę lėtai ir atsargiai atžingsniavo didžiulė varna ir atskrido balta apvali pūkuota būtybė. O dabar gerokai aplamdytu troleibusu nežinia iš kur atrieda Aksominė varna ir Baltoji šmėkla.

Argi ne nuostabu? Tarsi tebesėdžiu vaikystės palapinėje ir regiu keistus vaizdus, dar nematytus pasaulius.

Visiškai laisvas ir neapribotas uždelstų mirażo valandų Dravenis be jokios magijos iš degtukų dėžutės ištraukė seną monetą ir išmetė pro troleibuso langą. Vis dar nemokamai snigo, ne snaigėmis, bet tarsi į smulkius gabaliukus sukaptais kankorėžiais.

Keleiviai išgirdo, kaip girioje melancholiškai stūgauja vilkai žiūrėdami į kiškių nenupieštą viengubą mėnulį.

– Valio, aš atvykau namo! – nudžiugo Dravenis.

– Greičiau lipkite iš troleibuso, ir mes norime sugrįžti, – įspėjo Baltoji šmėkla.

– Iki pasimatymo! – linksmi tarė Dravenis.

Portalo žaibas į šmėklų pasaulį paslaugiai atvėrė pusnynais bėgančias duris. Išnyko troleibusas ir draugai. Ar ilgam?

PENKTA DALIS

Sugrįžus į namus (iš bet kurios erdvės) neverta gaudyti žvirblių, atskridusių lesti šlepečių. Iš pirštinių išlaisvinęs rankas Dravenis griuvo ant grindų. Galima kristi ar skristi (jokio skirtumo ar pasirinkimo), kai naktis suvirins siūles iširusio

mėnulio ir debesų asfaltu atriedės Grižulo ratai, iškeliausime į tamsią girią ir šauksimės žaibų. Liepsnosime ir džiaugsimės sulaukę Perkūno pagalbos. Dar nepasiektos žvaigždės, teleskopai tarsi kapinės palaidojo tolimas planetas. Tik bejėgiai meteoritai skrieja šalia Žemės, bet niekam nerūpi jų matmenys ir smūgio jėga.

*

Langus dar neužkalė tamsa, dar galime pažvelgti į kaminus ir kartu su dūmais pakilti virš stogo iki pat debesų. Kai prigęsta vidinė šviesa, iš lėto ateina sapnai ir atveria uždraustas duris į keistus pasaulius. Neskubame bėgti į aukštą pakalnę gaudyti drugelių, nelaukiame sidabrinės kulkos – viskas nuspręsta prie stalo išgėrus vieną gurkšnį šaltos arbatos. Išaugti iš erdvinių siūlų atkakliai deginame šventas girias, miškus, kol dingsta žvaigždės ir nelieka vietos saulei. Kai rūke ištirpsta neatpažinti akmenys, nepajuntame, kaip liūdesys neperšaukama skarda užkloja dangų ir tolimi horizontai prarandami dar jų nepasiekus.

*

Dravenis sulūžęs ir liūdnas pakilo iš lovos. Debesų sankryžoje negeso raudona šviesa, vėl tenka keltis nepailsėjus, judėti pasikinkius apsilpusias kojas. Nepaguodė basi žingsniai nuo durų iki lango. Kur keliauti? Tolimoje ir sunkiai pasiekiamoje erdvėje liko draugai. It smėlio upė tekėjo tamsa: jos neužgesins žvakė,

nesušildys arbata, nenušvies muzika. Atsainiai atgręžę nugaras akmenėjo bejėgės knygos, tylėjo sienos: jas prakalbinti sugeba tik vaiduokliai ir šmėklos.

*

Ir kas gi bus toliau, jei viskas nulemta nematomų šuolių į keistas erdves. Ir kas gali atsitikti, kai nėra kur trauktis, kai liūdnos mintys rauna stogą ir tampa baisiai šalta namie, kai nešildo arbata ir cukraus gabaliukai lyg lapai krinta į lubas. Ir ko galima laukti, tikėtis, kai paprasta diena prailgėja iki metalinės tvoros, už kurios baloje skęsta senas troleibusas. Ir ko gi godoti, kai elipse sukasi galva, svyruoja rankos, kai tarsi gyvatės raitosi grindų lentos.

Akustiniu vinilo dirvonu šliaužė aštri adata traškesiais patręsdama jautrias Dravenio ausis. Įkyrėjo, erzino griuvėsiais dvelkiantis griovių triukšmas, čirškė ilgaamžiai chuliganai svirpliai: elektriniais grąžtais jie gręžia plokšteles kiaurai, kol išbyra visas muzikinis smėlis.

Prasibrovęs pro garsus valdantį triukšmą Dravenis išjungė grotuvą ir stiprintuvą. Nutilo muzika, tegul varnos gaudo eterio bangas ir vasarą skamba poliarinės dainos, kol sunkūs šmėklų ir vaiduoklių aisbergai, pavirtę povandeniniais laivais, panirs į gilų fantazijų dugną.

*

Dravenį nustebino suktas dangoraižio paprastumas, anksčiau jis grožėjosi aukštu pastatu, o dabar matė tik kreivą stiklainį. Prie durų būriavosi apsaugos vyrukai, kuriems aukštas vadas kažką energingai aiškino tarsi diriguodamas orkestrui. Taip, taip, tai Dirigentas ryklys, nebuvo jokių abejonių.

– Sveikas, Rykly! – įsidrąsinęs tarė Dravenis.

– Jau sugrįžai! Kur buvai pradingęs?

– Ulsteryje... Kur gi daugiau.

– Malonu ir vėl tave matyti, pakalbėsime vėliau, štai mano vizitinė, būtinai paskambink. Dabar pasitrauk į šalį, tuoj pasirodys mano bosė, banko valdytoja.

Dangoraižio perone pūškavo ne traukinys, bet prabangus automobilis laukdamas, kada pasirodys iškili šeimininkė. Ir neprireikė ilgai laukti, duryse pasirodė Aksominė varna, tarstelėjo Rykliui nurodymą ir, kai vadas paslaugiai atidarė duris, pradingo automobilyje.

Prie vairo prisėdo Ryklys, automobilis nuskuodė nežinoma finansų kryptimi. Sukrėstas įvykių Dravenis pažvelgė į vizitinę kortelę: bankas „Aukštas kalnas“, apsaugos viršininkas Algirdas Ryklys, telefonas, adresas.

Tik dabar Dravenis patikėjo, kad paralelinės erdvės paslaptinai susikerta ir jų gyventojai dubliuoja, papildo vienas kitą. Nuostabu.

Taip, du draugai surasti, beliko laukti Baltosios šmėklos ir Kilniojo kormorano vizito. Dravenį užplūdo prieštaringi jausmai, jis pasijuto tarsi sustojęs ties skardžio bedugne, lyg sename miesto žemėlapyje atkasęs nepažymėtas duobes, todėl paspartino žingsnį – iki namų jau visai arti. Sunku nutolti tuo savęs. Atstumai netenka prasmės ir liniuotės negali išmatuoti nė vieno žingsnio.

*

Sunervintas tamsių dangoraižių langų, kiaurų barų ir ratų Dravenis grįžo namo ir abejojo ar verta skambinti Dirigentui rykliui, susitikti su Aksomine varna. Išgėręs arbatos Dravenis pažvelgė į juodą nakties dangų ir pasiilgo senų draugų.

– Ar pajėgsiu ištiesinti sulenktą dangoraižį? Ar išliksiu gyvas svetimame Žemės pasaulyje?

Sulinko vinis, nukrito keli tinko gabaliukai, pasviro paveikslas. Tolimos (realistiškai nutapytos) jūros rūke skendo burinis laivas, o ant pakrantės smėlio žuvėdros rinko auksinius lapus.

– Gal tapyba įveiks bibliotekų uždaramą ir jau neprireiks sutrūnijusiu knygų, balose ištirpusios šaligatvių išminties.

*

Ar gali paralelinių erdvių būtybės pakeisti seną, besparnį gyvenimo tvarkaraštį ir čia, Žemėje, atverti naujų galimybių erdves? Deja, ne. Atvykę į Žemę Aksominė varna ir Dirigentas

ryklis pamiršo ankstesnis gyvenimus, tapo godžiais ir energingais žaidėjais.

Gal tik žmonės aplenkdami ant sienų kabančius paveikslus gali ištrūkti iš miražo muziejų ir atrasti tuščias stočių sales, išvysti metalinius bėgius, dviejų priešingybių tieses, likimo linijas susikertančias Tikroje prigimtyje.

Nuodingu šiferiu užlope kiaurus debesis ir ties kamino kraštu sustabdęs mėnulį Dravenis suprato, kad visi itin sėkmingi verslininkai, bankininkai ir politikai – tai šmėklos, nublokštos į žmonių pasaulį. Juos reikia sugrąžinti, tik tada įsivyraus harmonija ir tvarka.

– Aš negaliu pakeisti situacijos ir nenoriu: išliksiu paprastas, kol kris lietus ir asfalto balos saugos saulę, – apsisprendė Dravenis.

*

Kai šlapiu asfaltu slysta nepaskandinami troleibusai, galima įkvėpti gurkšnią gryno oro, sudrėkusiu degtuku padegti vidinį teatrą ir nematyti žiauraus pasaulio. Šviesi svajotojo diena: nereikia nei saulės, nei mėnulio.

Benzinu kvepiančioje baloje skendo sunkūs Dravenio batai, lengviau nebus, kai švies saulė, kai rūke ištirps pilnatis. Nesvarbi bet kokia mintis, spėlionėmis pagristas aiškumas nesumažina mįslių skaičiaus. Padauginę klausimus iš nulio neprigersime

atsakymų upėje. Pakaks tik arbatos stiklinės tarsi atsakymo į neužduotą klausimą.

*

Valanda, gal dvi. Tik tiek liko nakties, ji tilpo į arbatos stiklinę. Rytas neskubėdamas išgėrė drumzlinas sutemas. Dravenis atvėrė visus langus, kad saulės spinduliai neiškultų stiklą. Dieną nakties galvosūkliai netenka galios, kol dangaus neužvaldė tamsūs debesys, galima užbėgti lietui už akių ir sugerti senus apmąstymus apie gyvenimo iššūkius, išspausdintus antikvarine mašinėle.

Subraškejo žalvarinė rankenėlė. Stalo stalčiuje Dravenis rado šūsnį pageltusių lapų, bet nepanoro jų skaityti.

*

Nepaisydamas ilgų dvejonių Dravenis nutarė aplankyti Aksominę varną. Vizitui reikėjo solidaus preteksto, antraip banko valdytoja jo nepriims. Kaip padaryti įspūdį, sukresti savo svarba? Deja, nėra jokių galimybių pasirodyti turtingu ir įtakingu. Tik šmėklų erdvėje jis Nakties lordas, o Žemėje – niekas.

Dravenis ryžtingai atmetė vizito galimybę. Jis nebus priimtas, o gal net neįleistas į banką. Įstrigs duryse tarsi senas pianinas paruoštas išmesti į šiukšlyną. Net jei nusiaus batus ir it katinas įslinks vidun nesukeldamas didelio triukšmo, vis viena neprasibraus iki banko savininkės kabineto durų. Apsaugos

vyrukai jį ištekš į gatvę – iki pat šiukšlių dėžės riedės ištrūkusios marškinių sagos.

*

Gatvėje pametę balso stygas slenkame šaligatviu neištarę nė žodžio. Šalia konteinerių tuščios dėžės, išsilaisvinusios iš brangių prekių priespaudos. Nuo aukštų lentynų nulipusi laisvė nuvertėja – tokia mistiška akcijų galia. Išėjus iš prekybos centro ne visada pakanka vėjo, lieka baltos automobilių burės ir žingsniai iki durelių tarsi eileraščiai, parašyti pakrantėje ant smėlio. Asfaltu žengia basos pėdos įpakuotos į batus, visa žemė atitenka sliekams, todėl mieste neverta ieškoti išmintingų kurmių, neverta kasti giliau nei siekia duobės dugnas.

*

Nurimstama, kai išsenka jėgos ir delsiama pakviesti kaminkrėtį surinkti sudužusių čerpių. Šukes sules žuvėdros, nepaliks vapsvoms nė vieno saldaus gabalėlio. Nulipę nuo stogo ieškome tuščios kėdės, laisvos vietos poilsiui. Užmigę negalėsime surinktų lapų, išplėštų iš storų knygų. Dekoratyvinės vazos nepastebimai saugos gėles, o vėjas kvies kritusius lapus kilti virš žemės ir grįžti į debesų knygas.

Pastalėje batai, o lubose kvadratinė aketė. Galima žvejoti žvaigždes, kai sutems ir naktis padovanos nesugaunamą mėnulį.

*

Įvykiai nelaukia leidimo, atvyksta nekviesti ir važiuoti. Vakare prie Dravenio namelio sustojo didelis sunkus džipas. Išlipo keturi žaliūkai. Vienas pasibeldė į duris. Tai buvo Dirigentas ryklys, aišku, žmogus, ne šmėkla. Taigi žemiškas Dirigento ryklio dublikatas nekviestas žengė į svetainę ir ant stalo trinktelėjo didžiulį butelį viskio.

– Ko nepaskambini? Esu paprastas, neišdidus, ne poetas, todėl atvykau pats. Reikalas svarbus, neatidėliotinas.

– Malonu tave matyti. Aš poetas, tu muzikantas, metalo genijus, kiek pamenu, tave vadino Dirigentu.

– Kas buvo, tas pražuvo, bet ačiū, kad prisiminei. Duokš stiklines.

Ryklys pripylė iki pusės. Gerai, kad nepilnas. Dravenis suprato, kad būtina gerti iki dugno, antraip gali baigtis blogai.

– Puikus viskis, – pagyrė Dravenis.

– Tavo mėgstamiausias, škotiškas, originalus, išlaikytas. Ar pamiršai?

– Pamenu viską.

– Taigi baronas Kormoranas nori užgrobti „Aukštą kalną“. Artėja karas, man reikia tavo pagalbos.

– Ir kuo gali padėti poetas?

– Baik kliedėti, esi tarnavęs Prancūzijos svetimšalių legione, dalyvavęs mūšiuose ir pats žinai – niekas negali tau prilygti. Na kaip, sutinki? Gausi solidų honorarą.

Dravenis norėdamas neišsiduoti išpilstė viską į stiklines. Šį kartą pilnas. Ryklys pradėjo džiugiai kvatoti.

– Iki dugno! – paragino Dravenis

– Vadinasi, sutarta?

– Kai išgersi, atsakysiu...

Po antros viskio dozės Ryklys apgirto ir tvirtai paspaudęs Dravenio ranką nusvirduliavo iki džipo. Valio! Pavyko išsisukti.

*

Gyvenimo paslaptis aiški – tai viskis, priešpaskutinis elektrinės gitaros akordas, žaibas. Žūsime revolveriu nusitaikę į senas teatro dekoracijas. Sulenkti likimo vėjo lūšime pusiau, be kaulų traškesio. O gal gyvi išplauksime į plačias aikštes gerti asfalto sulą, atskiestą dangoraižių rūku. Vos juda, sunkiai debesimis velkasi mėnulio ratai, vėluoja tiltai, upės pamiršta krantus. Galima plaukti žole tik iki užgesusio miško. Ir nė žingsnio toliau.

Kai panersime į sienų gelmę ir džiugi mintis praskries neužkliudžiusi galvos, beliks laukti antro šūvio į kaktą. Sunku

įveikti siautėjantį protą. Paliaubų pastalėje nepagelbės bevalis šuolis į aukštus snieguotus kalnus.

*

Išmiegojęs visą dieną Dravenis pabudo be simfoninio orkestro paramos. Atsikėlęs sugrįžo į svetainę, pastūmė nugertą viskio butelį. Ko laukti? Ko tikėtis, jei viskas nulemta iš pat pradžios, kurios niekada nebuvo.

Šmėklos nublokštos į Žemę pavirsta bedvasėmis būtybėmis, neturinčiomis nei gailesčio, nei atjautos. O kuo jis pavirs sugrįžęs į šmėklų pasaulį? Gal paskutinis šuolis sulaužys rankas ir sudegins tiltus, liks tik migla, išpurenti žuvėdrų ir svajonių uostai, atviri lyg beprotnamio langai.

Išseko hipotezės tarsi saldainių atsargos ir šokoladinės idėjos nugriovė dūmus taupančias mintis. Kas belieka? Paimti į rankas gitarą ir kurti naują muziką. Prislėgti miražo betono aranžuosime geometrines dainas, kai pabos tapyti pastoralinius peizažus. Apsvaigę nuo spalvų ieškosime colinių liniuočių ir šviesių kastuvų.

*

Kol Dravenis gėrė arbatą, voras ant sienos nupiešė portretą. Grubiame tinke atpažinęs savo veidą atsigręžė į šešėlių nutapytas duris. Kai nuo langų nukrito karamelinės grotos ir šaltas vėjas aplenkė lubas, lyg stiklo šukė nukrito šokolado plytelė – saldi stalo svajonė.

Dravenis atsargiai ant stalo padėjo tuščią stiklinę. Voro žibinto apšviestame kampe paniręs į kompaktinių plokštelių lentyną geso veido šešėlis.

Po namelio langais įbridęs į veidrodinę balą sustojo automobilis tarsi užtvenkęs taką į mišką pabėgti, pasislėpti... Dravenis lengviau atsiduso. Ne, tai ne Ryklio džipas. Ir kai laiptai dar neatvėso nuo sunkių žingsnių, Dravenis išvydo Kilnujų kormoraną. Puiku, atvyko dar vienas siaubo galerijos eksponatas. Patyręs artistas Dravenis džiugiai pašoko nuo kėdės ir pagarbiai pasitiko aukštą svečią.

– Pone barone, kokia didžiulė ir netikėta garbė.

– Šį kartą pagerbtas būsite Jūs. Atvežiau Jums dovaną, ką tik išleistą Jūsų poezijos rinktinę.

Dravenio rankos apsunko nuo kruopščiai įpakuoto ryšulėlio. Štai dar viena diena pakeista naktis. Atsivėrė sniegu užkaltos pripažinimo durys. Niekur nedingo išsvajota aukštuma, nors belaukiant šviesos teko įveikti abejonių sutemas. Manding, poetus įvertinti gali tik vaiduokliai ir šmėklos, o ne paprasti rūpesčių prislėgti žmonės.

– Dal malonėsite bokalą viskio, kavos?

– Mielai išgerčiau stiklinę žalios arbatos.

Apsilankius laimingam lietui saugom skėčius paradui, nes kai nuseks pripažinimo balos ir išsisklaidys žaibais pakinkyti debesys,

liks tik sausi prisiminimai. Iš paketo ištraukęs knygą Dravenis neteko žado. Kieti viršeliai, solidi leidykla, didžiulis tiražas.

– Jūsų kūryba pastebėta, įvertinta skaitytojų ir kritikų. Jums paskirta premija. Neslėpsiu, tai aš, vardan senos mūsų draugystės, interneto platybėse suradau Jūsų eiles ir finansavau leidybą.

– Esu sužavėtas ir priblokštas, – džiugiai pašiorpo Dravenis, – nežinau, kaip galėčiau Jums atsilyginti.

– O aš žinau, – iškilmingai dėstė Kilnususis kormoranas, – artėja nuožmi kova, man reikia Jūsų inteligentiškos ir veiksmingos pagalbos. Žvalgyba pranešė, kad Jus aplankė gangsteris Ryklis.

– Taip, buvo atslinkęs su viskio buteliu ir ragino prisidėti prie jo komandos. Bet aš Rykliui nieko nepažadėjau.

– Pasielgėte teisingai. Bankas „Aukštas kalnas“ – tai sena mano nuosavybė, kurią pasisavino mano buvusi žmona Akvilė Varnaitė. Ji išdavė mano meilę ir susidėjo su gangsteriu Rykliu. Kai bankas sugriš į mano valdas, aš Jus paskirsiu apsaugos viršininku. Tikiuosi, mano pasiūlymas garbingas ir vertas Jūsų dėmesio.

Įžengus į pavojaus zoną reikia būti ryžtingu ir nelaukti, kada taiklus šūvis nusvies ant grindų. Negalima trumpinti nakties ir save it seną laišką išmesti į sapną.

– Aš Jūsų pusėje.

Kilnusias kormoranas iškilmingai paspaudė ranką.

– Kai viskas pasibaigs, būsite apdovanotas ordinu.

Dravenis pagarbiai nusilenkė tarsi nusvertas nepakeliamo ordino svorio.

*

Lyg sudužus prožektoriumi atskubėjo tamsa ir lange neliko vietos net vienai elektros lemputei. Dravenis gėrė karštą deginančią arbatą. Ką daryti? Dravenis nenorėjo kautis nė vienoje pusėje. Vienintelė išeitis – pasitraukti, išvengti kovos. Bet kaip ir kur? Įtakingi draugeliai suras visur.

Tik gatvių stulpai žino, kur galima ištiesti neono gijas ir žalsva pašvaistės migla aplenkti stogus. Kai siautėja debesys spardydami kaminus ir griaudami pušis atvira akmenų tvora neranda tako į pievas.

Priemiestyje įkvėpęs gurkšnį deficitinio vakuomo Dravenis iki dugno išgėrė butelį alaus ir laukė, kada mėnulis vėl taps apskritu olandišku sūriu.

– Neapgausime nei varnų, nei savęs. Būsim priversti kristi, jei neįstengsime nulipti žemyn kartu su kaminiais. Lunatikai ant stogo gyvena tik naktį. O dabar atėjo vaiduoklių valdomos dienos ir senos žaidimo taisyklės neteko galios, – poetiškai mąstė Dravenis.

*

Tapę atviresni vėjui neišsigąsime juodo mėnulio, aštrių pušų ir šalto horizonto. Kai maištauja cukrus, arbatos stiklinėje skęsta gaublys, tvaną pranašauja lietus. Būkime kantrūs: rūpestingos varnos iš tvoros lentų jau kala aukštą laivą, miške nepaskęs apdairus šernas ar gudri lapė, o troleibusas nesuės zuikio.

Teks aplenkti nepastebėtus tolius, laisvai riedėti į pakalnę ir neatsitrenkti į granito postamentą. Nereikia šlovės, mirčių, ordinų ir kraujo. Neveža beveidis pažadų melas.

Dangoraižių statytojai jau kasa galias pamatų balas, kad būtų galima nuo šlovės gausmo paslėpti nevykėlius. Poetas – ne šio pasaulio būtybė, todėl turi būti atsargus. Apuokų šventėje neverta gerti su pelėdomis šampaną, šokti be batų, nes pokyliui pasibaigus galima likti be galvos. O kai valdo šmėklos, poetas dar toliau tolsta nuo žemės, tampa matomas ir pažeidžiamas. Nepadės nei meditacija, nei arbata. Metas veikti.

Dravenis prisiminė savo seną automobilį: į bagažinę sutilps visos kelio duobės. Kai akvareliniame rūke ištirps pavojingas miesto peizažas, bus galima išvysti lemtingą posūkį, išnirusį ne iš miško sienos. Poetui reikia sumeluoti dar vieną dieną, išsaugoti nakčiai sapnus ir likti gyvam.

*

Vedinas keistos nuojautos Dravenis paliko pavojingą priemiesčio idiliją ir senu Chrysleriu nudardėjo į centrą. Stovėdamas šalia spaudos kiosko stebėjo automobilių upę, pro šali bėgo neapčiuopiamos, bet šiurpios mintys. Baisu sugrįžti namo: prie durų laukia gangsteriai.

Nenuspėjami šaligatviai slydo iš po kojų. Dravenį kiek gąsdino žemiškos draugų kopijos, jis nebuvo šmėkla, jo prigimtis kitokia. Net ir vaiduoklių pasaulyje jis liks savimi. Metas iš tolimų pasaulių iškviesti svarbų klausimą. Teisingą klausimą. Ir gauti aiškų atsakymą.

– Ko aš laukiu? Taip, aš laukiu Baltosios šmėklos. Ji dabar netoliese, lauko kavinėje. Kosminė intuicija negali nuvilti. Štai teisingas klausimas ir aiškus atsakymas. Pirmyn!

*

Ore kaboją dangoraižiai, surinkti iš metalo stygų ir stiklinių degtukų. Stogai tušti – niekas nelipo aukštyn, gal todėl, kad yra atgrasus kosmosas, meteoritai ir neatpažinti skraidantys objektai. Danguje ir prekybos centruose šviečia žvaigždės, kad nesudužtų stiklinės dangoraižių galvos tarsi sfinksai, žvelgiantys į aukštus bankus.

Paėjęs į priekį Dravenis lauko kavinėje pamatė Baltąją šmėklą ir prisėdo šalia.

– Draveni, neapsimesk, kad nepažįsti manęs, – nusijuokė mergina.

– Esi Baltoji šmėkla, garsi poetė.

– O taip! Kaip miela girdėti literatūrinį slapyvardį. O tu, regis, vadiniesi Nakties lordu?

– Aš nesergu didybės manija. Šį vardą gavau, kai pašautas stebuklingai likau gyvas. Gotikos pasaulyje šis vardas prigijo, aš negaliu jo pakeisti ar ignoruoti.

– Aišku. Tada ir mane visada vadink Baltąja šmėkla, ne kitaip.

– Sutarta, – nudžiugo Dravenis.

– Nakties lorde, ką gali pasakyti nepaprasto, sukrečiančio? Gal atėjai ties tiltu sustabdyti upę, nutildyti radijo bangas, kad sausos žuvys išgirstų, kaip rieda troleibusų ratai? – ironizavo Baltoji šmėkla.

– Atėjau ne pokštauti. Mačiau Dirigentą ryklį, dabar jis dirba apsaugos viršininku pas banko valdytoją Aksominę varną. Mane buvo aplankęs Kilnūsis kormoranas.

– Na ir kas? Dabar užvirė kova dėl banko, abi pusės mane verčia prisidėti. Aš negaliu persiplėšti pusiau. Nenoriu kovoti nė vienoje pusėje, nes jie mano draugai.

– Taip, mieste sklando gandai. Kilnūsis kormoranas dirba Kultūros ministro referentu, padėjo man išleisti poezijos knygelę.

– Nakties lorde, aš pamenu viską, nesu dublikatas, man nepatinka žmonių pasaulis. Gal nori kartu keliauti į paralelines erdves?

– Negaliu pamiršti mūsų troleibuso, – atsiduso Dravenis, – pamenu artimus draugus: Aksominę varną, Dirigentą ryklį ir Kilnujį kormoraną. Man koktu žiūrėti į jų žemiškas kopijas. Atleisk už tiesmuką klausimą, ar tu jauti pokyčius?

– Apie ką tu?

– Patekę į Žemę mūsų draugai tapo blogiukais.

– Draveni, aš pasitikiu tavimi ir tik tavimi. Aš keičiuosi, reikia daug pastangų išlikti poete. Reikia surasti troleibusą ir sugrąžinti namo ne tik mane, bet ir mūsų draugus.

– Nežinia kur dingo užburtas troleibusas. Jei surasime jį, keliausime kartu, – pažadėjo Dravenis.

– Reikia paskubėti, kol jie dar nesusipešė, nes pasekmės bus baisios.

– O kaip surasti mūsų troleibusą, kaip atverti portalo vartus? – susirūpino Dravenis. – Ir kaip įtikinti surambėjusius draugus keliauti karti?

– Šito niekas nežino. Bet tau kartą pavyko, gal ir dabar pasiseks.

– Gerai, pabandysiu.

ŠEŠTA DALIS

Sustojęs prie viešo troleibuso Dravenis nelipo vidun: ten tik apgirtę keleiviai, žvilgsniais šaudantys į langus. Už skaidrių langų – gatvės ložė. Sunku važiuoti paprastu troleibusu, net kai atsidaro durys ir išlipa visi keleiviai.

Tik po sunkaus pokalbio Dravenis prisiminė savo automobilį. Kasdien ilgėja kelias ir kiekvienas Chryslerio rato apsisukimas vis tolsta nuo namų.

– Taip, niekur aš nenuvažiuosiu. Reikia sužinoti troleibuso kodą ir iššifruoti magiškas šaradas. O gal paskambinti vėtrai ir pasiūlyti susitikti ant stogo, kur jos lauks drąsus lunatikas? – svarstė Dravenis.

*

Kartais pagelbsti kvailas triukas, todėl Dravenis užlipo ant stalo ir pažvelgė žemyn. Apvirto arbatos stiklinė. Dravenis nušoko nuo stalo ir pribėgo prie lango. Visai arti iš debesies išniro slibinas ir nuskriejo tolyn į mišką. Tai ženklas.

Atšlijęs nuo palangės Dravenis užkliudė pelargonijų vazoną, kuris, visa laimė, nenukrito ant grindų. Ir ne todėl, kad stiklas skaidrus ir dūžta tik atsitrenkęs į rankas. Skaudi kiemo tuštuma atrakino akis. Kodėl bijome pažvelgti žemyn? Ten tik asfaltas,

kietas šaligatvis, dailiai nukirpta žolė, neegzistuojantys tramvajaus bėgiai. Deja, Lietuvoje tramvajų nėra – tik traukiniai ir troleibusai. Geležinkelio stotis užrakinta, o paskutinis traukinys jau rieda į tuščius vartus ir niekur nesustoja.

Alkani keleiviai gaudo greitą peizažą ir trokšta suvalgyti tingiai besiganančias karves (suvyniotas į plačius durnaropių lapus).

Dravenis sugrįžo prie stalo. Plaukė mintys, neverta jų stabdyti, kontroliuoti. Nepavyks!

– Nesuradau įtikinamo maršruto, pavėlavau į karnavalą ir užburtoje girioje pamečiau medicininę kaukę. Baltoje kaukolės palatoje liko užrakinami aukšti siekiai, nejučia tapau atviras sanitarui vorui. Nutilau išgirdęs trumpą pamokslą apie pamestus sumuštinis, žiaurų vilko apetitą, sužinojau – nesu auka. Kokia laimė! Suvalgytos bus tik įkyrios musės. Šaldytuve liks tik nepakaltinami nusikaltimo įkalčiai – kopūstų galvos ir morkų kaulai.

*

Dravenis laukė, kada atvyks pasiuntiniai. Gal nykštukai, gal pelkių laumės, gal iš ežero išnirusios undinės. Kiauri stogai saugojo židinio dūmus, o čerpės atvėrė dangų kaminams. Iš nežinia kur (gal vidinio teatro) plūdo mintys:

– Suspaustas iki degtukų dėžutės dydžio šoku skruzdėlių šokį. Kai takus išlaisvins lapai, pažvelgęs į kreivas raguvas atrasiu

Grižulo ratus, laukiau žiogų, ginkluotų žaliais laužtuvais. Kodėl ne dalgiais, ne kastuvais? Gal todėl, kad dar nenušienauta smaragdinė žolė ir dar iškasta duobė. Reikia nurimti. Iki mirties nebeliko pasiekiamo atstumo, tik pušies šešėlis gali išmatuoti baimės gylį. Velėna tvirta, batai neskrenda į debesis, o jei apvirs dangus, ateis lietus pasemti kibirą vandens iš seno šulinio.

Jei esi pasiuntinys – niekada nesulauksi pasiuntinių, tūlas kurjeris neatneš nei laiško, nei žinutės. Belieka pranešti naujienas sau pačiam.

*

Ir vis dėlto pasiuntinys atvyko. Tai buvo picų išvežiotojas. Į sieną atrėmęs dviratį jaunuolis paskambino į duris. Dravenis jį pažino – tai buvo Varinis voras.

– Sveikas, bičiuli! – nudžiugo Dravenis. – Kaip tau pavyko atvykti į Žemę?

– Galiu keliauti į daugelį vietų. Atvežiau picą norėdamas Jus paskatinti ir sustiprinti, Nakties lorde. Nenuleiskite rankų, Jūs greitai atrasite troleibusą. Šią informaciją radau sename voratinklyje. Nors jis buvo suplėšytas, teksto pabaiga buvo sveika ir įkvepianti. Jūs visi laimingai sugrįšite į motelį. Deja, negaliu būti ilgiau, palieku energinę grybų picą.

Varinis voras nusilenkė ir skubiai nuvažiavo.

*

Nėra vidinės tuštumos. Paprastas pakelės akmenukas tarsi smėlio kibiras visada pilnas. Niekas negali jo išpilti ant žemės. Esi saugus tarsi laikrodį pamiršęs valandas.

Dravenis klaidžiojo apylinkėmis neprarasdamas vilties atrasti nelemtą troleibusą. Sunku ir nepaprasta paprastame miške aptikti užburtą transportą. Jei nebus ženklų, nuorodos ar bent menkos užuominos, visos pastangos perniek. Be vargo galima pasiekti tik įkyrias mintis.

– Kai lyja, vis sunkiau atsisveikinti su beržu, parimusiu prie kelio, pamiršti buto duris ir langus. Gal visai neverta grįžti namo – vis vien ten nerasiu užburto troleibuso, nebent žaislinį.

Vaikystės palikimai yra kuklūs, nors sentimentalūs ir geranoriški. Aišku, Dravenis galėjo mirkti Lietuvoje, laukti, kol žolė pasieks mišką, o grindų lentos apaugs grybais ir pageltę poezijos lapai pavirs baltais debesų karstais.

Sunku paklysti išėjus iš girios, nes laukas tuščias, nėra jokių klaidinančių orientyrų – tik paprasti debesys. Taigi be kompasų pagalbos Dravenis lengvai pasiekė buto duris.

*

Namai pavirto kalėjimu. Langai užkalti stiklu, kad negalėtum įkvėpti gryno oro, nelauktum atvirų tolių. Į kietą tinką beviltiškai smūgiavo musės. Nė kiek nesudrebėjo tvirtos sienos, o senos (nežinia kada įkaltos) vinytai saugojo paveikslus, kad Dravenis atvertų akis, pažvelgtų į paslaptinius peizažus, nutapytus

nežinomo XX a. dailininko. Deja, Dravenis nekreipė jokio dėmesio į beverčius meno šedevrus ir mąstydamas tik apie troleibusą spontaniškai išdalino saldinius ant stalo nukritusiems šešėliams. Po lygiai. Vis viena visi atiteks tik jam.

Nesustodama ir nenutildama skambėjo muzika. Namų koncerte net ir peleninėje nereikia kurti laužų, saugoti nuo akustinės kolonėlės krintantį dinosauro šešėlį. Elektrinės gitaros minta oru, todėl Dravenis likdavo gyvas net ir išgirdęs kriokiantį vokalą, triukšmo muziką ar kiečiausią avangardą. Be plačios kompaktinių plokštelių kolekcijos užgestų širdies variklis, jo neužvestų nei grožinė literatūra, nei išmoninga filosofija. Neveža jokie tekstai, užkietėję melomanai nebijo net politinės radijo atakos.

*

Debesimis atbėgo žaibai ir vienu smūgiu baloje paskandino mėnulį. Upėje neliko vietos net salai – tik kiaura lietaus valtis laimingai pasiekė krantą. Nepastebimai atplaukė rūkas, ties upės vingiu sustingo meldai. Prieš sutemas nutilo vėtra laukdama vėjo laiškų. Dravenis neskubėjo gelbėti į balą įkritusio mėnulio. *Requiem* užgiedojo nepaskandinamos varlės.

Kai nurimo audra, miško aikštelėje Dravenis surado ką tik užgesusį laužą. Karčiais dūmais pravirko aukštos drebulės: jau

vėlu karu grasinti varnomis, nuslėpusioms kur ieškoti magiško troleibuso.

Sugrįžęs namo Dravenis vėl įkrito į skaidrią langų duobę, o sienos paslaugiai paslėpė sardonišką seno lietpalčio juoką. Niekur neištrūksi, balandėli! Paklaidžiojęs koridoriuje Dravenis lyg senis besmegenis sustojo prie durų. Jau užmigo padaužų naktis ir pamėlo mėnulis išgėręs taurę sauso vyno, o nesurastas troleibusas vis dar ganėsi pievose ieškodamas saldžių stotelių, šokoladinio asfalto, karamelinių stulpų.

Pagaliau atsiplėšęs nuo parketo velėnos per colį pakilo beraštis stalias, stiklinių apskritimai pasklido kvadratais. Aplink stalinę lempą šoko batai. Smagu peleninėje užkurti laužą ir iki pat ryto saugoti ilgą, nekolekcinę naktį. Negalima laukti ryto. Šiek tiek numigęs Dravenis išskubėjo ieškoti lemtingo troleibuso.

*

Tik lietus gali vienu gurkšniu išgerti ežerą iki dugno. Kai pritrūks gamtos, balti beržai nepastebimai šokdins pušis prie upės, kad neišgąsdintų miegančių gulbių. Išvarginti ilgo čiulbėjimo aukštuose medžiuose ilsėjosi paukščiai, o pievoje neliko net nepagautų žvirblių – žolės tinklai visada laisvi.

Karšta, šaudinę skrybėlę sapnuoja šiferio stogas, įdegusios varlės laukia, kada provincijos dviratininkai iš didmiesčių parves

nemokamo lietaus. Rasos – stebuklų naktis, matyt, todėl Dravenis padeklamavo spontaniškai gimusias eiles.

*kažkur paežerėje šalia linksmų pušų
besidairančių į baltų debesis
išdrįskime priminti varnoms
aukštą eglių paskirtį
ieškodami geležinių vilkų
saugosime aukštus piliakalnius
ir be juodų akinių išvysime
kaip prarastame mėnulyje žydi
neliečiami paparčiai*

*

Pelkių teleskopais stebima tamsa nesugeba po sunkiu debesų stogu paslėpti magiško troleibuso. Neketindamas pabėgti nuo šalto lietaus Dravenis tarsi baltas vilkas slinko sunkia žole ir laukė, kada žaibas uždegs klevus rūku. Iš ežero pakrantės atplaukė žalsvos pievos, Dravenis išvydo pušų salas, apvirtusį medinį tiltą ir skardinį troleibusą.

Iš kelio traukėsi beržai, simboliniai elektros stulpai. Pakylėtas dangus šalin nugynė audros debesis, o nurimęs vėjas nutildė žaibus. Dravenis saugiai (varnų išmintu taku) apibėgo pušį (kad

išsklaidytų galimą mirażą) ir įlipo į troleibusą. Džiugiai sumirksėjo lemputės, linksmi gaudė elektros variklis.

– Niekada nebūsiu aptvertas. Nesuakmenėsiu mieste, nekvėpuosiu balta lubų kreida, nebylosiu sausa knygų kalba. Tai kas, kad drobiniis klasiko portretas reikalauja paklusti materijos diktatui: neapgaus manęs sukta šokoladinė filosofo šypsena. Profanai laukia aplodismentų audros, bet pripažinimo vėjas pasuka vėtrunges į laisvės pusę.

Pagaliau išsipildę ilgai laukta svajonė, tapo lengva ir smagu, tarsi iš pokerio malkos vėjas ištraukė tuščią kortą, molinėje vazoje atsigavo nuvytusios gėlės. Visi loterijos bilietai vėl tapo laimingi. Dravenis išlošė aukso puodą.

*

Susvyravo erdvė ir visos nežemiškos būtybės sudrebėjo iš baimės. Nežinia kiek jų žmogiškais pavidalais slapstosi Žemėje. Nesvarbu. Dravenis turėjo pasirūpinti savo draugais. Pasibaigė liūdni dažai, galima ant troleibuso sienos nutapyti Kilnujį kormoraną, Aksominę varną ir Dirigentą ryklį. Baltoji šmėkla jau pasirengusi išvykti, todėl jos piešti nereikėjo.

Stebuklinga kelionė jau prasidėjo. Paslaptinga jėga (paralelinis autopilotas) vairavo troleibusą. Beliko tik laukti ir pasitikėti. Pagaliau troleibusas sustojo prie linksmos upės, kur vasaroja seni garlaiviai ir bebrai stato užtvankas vilkams. Metas

piešti draugų portretus. Tik kur gauti dažų ir teptuką? Ant guminių troleibuso grindų voliojosi storas kruopščiai padrožtas pieštukas.

Dravenis nedelsdamas pradėjo piešti ant lango stiklo. Štai portretai jau baigti, beliko sulaukti atvykstančių draugų. Kai triumfuoja mistika, Dravenis nedrįso abejoti sėkme ir tarsi norėdamas pagreitinti magišką vizitą pradėjo deklamuoti eiles. Trinktelėjo trys žaibo smūgiai, dingo visi piešiniai.

*

Kartais suabejoti, kad gimei Žemėje, ypač jei esi vaiduoklis ar šmėkla ar bent jau kito matmens pasaulio būtybė. Ši pastaba tinka ir ypač aukštai pakylėtiems poetams.

Tuo metu Kilnysis kormoranas grožėjosi savo nauja vila, mėgavosi skandinavišku interjeru ir mąstė apie ilgą bei laimingą gyvenimą. Staiga pradėjo drebėti žemė. Kilnysis kormoranas spruko į lauką. Vos suspėjo. Vila prasmego, dingo smegduobėje tarsi jos niekada ir nebuvo. Kilnysis kormoranas krito ant žolės, bet nebuvo laiko nei atgailai, nei savigraužai. Reikėjo skubėti. Kilnysis kormoranas įlipo į automobilį ir skuodė į mišką, ten, kur jo laukė troleibusas.

O Aksominė varna (tuo pačiu metu) pakėlė akis nuo monitoriaus ekrano ir pamatė motelį. Užplūdo prisiminimai,

bankas nuskendo užmarštyje. Į kabinetą įvirto nekviestas Dirigentas ryklys.

– Važiuojam! – paragino buvęs apsaugos šefas.

Kartais pakanka būti tik žmogumi, kad įsitikintum, jog šis pasaulis tėra mirażas ir apgaulė. Nežinia kaip mąstė šmėklos ir vaiduokliai, bet jie tuoj pat paneigė visus žemiškus turtus, kai tik pažino savo Tikrąją prigimtį.

*

Magiškame troleibuse užverčiami neperskaitytų knygų lapai: ten tik raidžių aklavietė, pasaldyta gramatiškai taisyklinga kalba. Kas kita vaiduoklių žiūronai, kurie aktyvuoja tolimą horizontą ir išjungia minčių variklį. Dravenis išvydo juokingą reginį. Miško aikštelėje beveik vienu metu sustojo iš skirtingų pusių atvažiavę automobiliai. Iš balto išlipo Aksominė varna ir Dirigentas ryklys, o iš juodo išsiropštė Kilnūsis kormoranas.

Uždusę draugai įvirto į troleibusą.

– Greičiau nešdinamės! – rėkė Kilnūsis kormoranas.

– Mes dar ne visi, reikia paimti Baltąją šmėklą, – tarė Dravenis nudžiugęs, kad draugai atsitokėjo ir vėl tapo savimi.

*

Nekreipdamas dėmesio į raižytos vietovės kliūtis tarsi lygiu asfaltu riedėjo troleibusas. Vairavo Dirigentas ryklys. Skambėjo

radijas transliuodamas uždelsto sprogimo dainas, uranu prisodrintą metalą. Pagaliau jie mieste. Siautė kuklus uraganas. Čerpės lyg vėjo akrobatės griovė kaminus. Žole pakvipo stogai, o dūmai į dangų tiesė liepsnojančias rankas.

Svyruojančia gatve nekreipdamas dėmesio į elektros laidus riedėjo troleibusas. Dravenis paprašė sustoti prie Baltosios šmėklos namo. Mergina jau laukė.

– O dabar sprunkame! – tarė Dravenis.

Reikėjo paskubėti. Pradėjo tirpti paralelinių erdvių energija.

*

Įbridęs į vieškelio žvyrą ir pasidžiaugęs tikru vandens miražu tarsi sparnuotas žirgas skuodė troleibusas. Šviesu. Padangių žuvys jau uždegė nepastebimus bangų žibintus, atplaukė rūke paskendę akmenys. Geso įstiklinta mėnulio šviesa.

– Kai į kūdrą įbris išalkę moliniai gandrai ir melduose užmigs varinės varlės, juodai balti beržai į amžinas pievas atvers spalvotas portalo duris, – tarė Dravenis.

– Varnų skrydžiai vis tamsėja ir debesys jau negali sulaikyti lietaus. Smaragdinėse pievose nuo piktžolių puolimo apginsime slėnius. Tik varlės žino – laukuose dar liko akmenų svajonių pilies statybai, – pritarė Baltoji šmėkla.

Šį kartą portalo vartai atsivėrė nepastebimai, nejuntamai. Lengvai krestelėjo troleibusas, oras pakvipo žole. Dravenis (be teleskopo pagalbos) pažvelgė į dvigubą mėnulį.

– Atvykome! – džiugiai sušuko keleiviai.

Štai ir motelis. Keliautojus pasitiko apuokas, vilkintis paradinę livrėją.

*

Sudužus tuščiai stiklinei patvinsta į grindis įbestos sienos, iš langų plūsta vaiski šviesa. Užolaidomis plaukia vėjo nutapyti paveikslai. It jūra banguoja sunkus oras. Galima paskęsti, niekas neišgelbės nuo prisiminimų.

Dravenis visai šalia motelio miške surado geltoną pašto dėžutę.

– Gal parašyti laišką į Žemę?

Parkeris neturi klaviatūros, todėl be spausdintuvo pagalbos Dravenis ant standartinių popieriaus lapų užrašė šį tekstą (nebūtina taisyti gramatines klaidas, nes laiškas ilgas, niekas jo neskaitys), įdėjo į didžiulį geltoną voką ir neužrašė jokio adreso. Beliko išmesti laišką į geltoną pašto dėžutę. Vokas geltonas, dėžutė taip pat. Dravenis gaus šį laišką jau kitame gyvenime arba dar neprasidėjęs kelionei į šmėklų pasaulį. Tai nuspręs geltona pašto dėžutė.

DRAVENIO LAIŠKAS

Kas piešia uždelstus peizažus? Kodėl delsiame išjungti elektrinį teptuką, sustabdyti aktyvuotas oro drobes? Jau sužaiestas dar vienas mirażas, galima nutapyti auksinį golfo kamuoliuką, pasukti smėlio upę kita kryptimi, žolėje atrasti slibino pamestą dantį.

Pastūmę paauksuotus rėmus anglimis užkasime drobes, kad liepsnotų stikliniai grybai ir paskutinis traukinys būtų pirmas molberto perone. Vikriai nutapytoje miško aikštelėje giedosime runas, kol išeis ruduo, surinkęs varinius klevų lapus. Pabudę už paveikslo ribų kopsime mediniais piliakalnio laiptais ir pasieksime viršų – užgesusio aukuro dugną.

Būsime laisvi, kol gyslomis teka elektros srovė, kol sukasi seno laikrodžio rodyklės. Girgžda per pusę įskilęs molbertas, bet šmėklų erdvėje nereikia ryto: neliūdna ir nelinksma džiaugtis lunatikų stogais, svaigti be viskio, užgesti be vėjo, užmigti be lietaus. Nurinkime. Sparnuoti žaibai be skausmo ištrenks protinius dantis.

Ištrūkęs iš natų vergovės scenoje griežia vaiduoklių kvartetas, lediniu šalčiu dvelkia orkestro duobė. Ten ilsisi muzikantai. Debesyse verda sultingi akmenys, garuoja karšta kaminų arbata. Meldų stygomis ošia pušys įkvėpdamos vėją lietaus pjūčiai. Kai

pasnigs pienių pūkais, ieškosime neužgesusio laužo, kur būtų galima sudeginti vaikystės svajones. Reikia skubėti, nes žarijų burtai greitai atšąla ir telieka paprasti nuodėguliai. Šlapioje laužavietėje slepiasi atvira gervės pėda, pamesta šalia kadagių tvoros, saugančios signalines kelmų akis. Neverta ieškoti lentų vėjo angarui, belstis į žaibų duris, nes beržai užminavo naktį mėnulio šviesa.

Užgesinę žydinčias liepas kvėpuosime šaltu rūko medumi ir niekada nesužinosime tikrosios buvimo vietos. Minčių kibiras visada pilnas smėlio. Pavargsime kartoti tuos pačius keiksmus, apsunks liežuvis žadėti varlėms turtus, dykumoms lietų. Pakartoti ne kartą ties veiksmo posūkiu ieškosime trumpesnio tako į laimingesnį gyvenimą.

Tyla be žodžių pagalbos supaprastins gyvenimo lygtis, todėl nepabos stebėti itin paprastus saulėlydžius tarsi krintančius klevo lapus. Taip užgęsta paprasta diena. Kai nelieka vietos cirko arenai, mėnulis ragina pailgą dangų transliuoti košmarus. Ar pakaks vilčių ataugti laimingais loterijų skaičiais? Prizas – tai tik akimirka neiškastos duobės, atviras horizonto šešėlis, vartai į pamirštą sodą.

Numesti ant šaligatvio pasakosime stogams apie lietaus palaimą ir lauksime vėjo. Balų daug, todėl sunku pasislėpti kanalizacijos šuliniuose. Išsprūdę iš rankų šešėliai apriboja takus,

niekas negali praplatinti upių, kad tilptų garlaiviai ir bangos netrukdytų žuvėdroms ieškoti burių.

Išbridę iš sūrių jūrų pelkėse slepiasi rykliai ir bejėgės lydekos. Gelmė prarado svarbą ir galią: net nepanėrus galima pasiekti kietą pievos dugną.

Kai judrios žaltvykslės pažymės naujas kryptis ir nušvis tolima viltis, piliakalniuose paslėpsime kopėčias, kad archeologai neliptų į debesis. Pametę juokdarių kepures ir atradę vilkų išmintas pėdas, įkopsime į dar nepastatytos pilies griuvėsius.

Ties dienos ir nakties sankryža dūžta krištolo taurės, bet nepatvins vyno upės, tik atvira langų banga paskandins svajonių laivą. Ieškome stebuklingos stiklinės, kai šėlsta raštuoti staltiesės toliai: ten nardo nepagaunamos varlės ir sraigės.

Paslaptingu nerimu (nutįsusi stogo kraštu) nakties gėlėmis dekoruosime čerpes, kai atsivers bedugnė, pasklisime radijo bangomis. Tai (ne)lauktas sprendimas. Įžeminti žodžių inkarais, atvirais langais ir užrakintomis durimis nepelnytai aukštiname sienas ir peleninėje kuriame laužus. Jau galima rauti ant grindų sudygusias morkas, stebėti apvalius cigarų debesis tarsi kamuolius, nuspirtus sunkių užuolaidų link. Imitacine didybe pažemintos lubos augina krištolinius šviestuvus iškilusius virš lentynų, kad neskaitomos knygos nurimtų ir sugrįžtų į savo vietas.

Nuostabu, nepakartojama. Į sieną nukreipę žvilgsnius kalsime iš stalo lendančias vinis ir gersime jonažolių arbatą...

Vilnius, 2021 m.

Netekęs apčiuopiamų gyvenimo tikslų, nebesiekdamas filosofinių aukštumų ir religinių išgyvenimų Dravenis vangiai slampinėja aplink alaus kioskius, jo nebedžiugina namuose į sieną atremta akustinė gitara, nebetrūkia ir nuo seno rinkta kompaktinių diskų kolekcija. Nusivylusį ir apatišką herojų užtinka nerealūs iš paralelinės erdvės atkeliavę veikėjai – Baltoji šmėkla, Aksominė varna, Dirigentas ryklis, Kilnysis kormoranas. Paliestas magijos Dravenis atvirsta Nakties lordu. Paralelinio pasaulio klajūnai stumteli gyvenimo sulankstytą Nakties lordą į protu nesuvokiamus nuotykius, kliedesius ir klaidžiojimus.

Robertas Kundrotas
